

Finansira Evropska unija

Projekat „Podrška Evropske unije konkurentnosti poljoprivrede i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini“ - EU4AGRI

Smjernice za podnosiocce prijava

*Poziv potencijalnim korisnicima bespovratnih sredstava
za mjeru podrške investicijama u primarnu
poljoprivrednu proizvodnju*

decembar, 2020. godine

SADRŽAJ

1. INFORMACIJE O JAVNOM POZIVU	3
1.2. Zaštita podataka	3
1.3. Ciljevi mjere podrške poljoprivrednim gazdinstvima	3
1.4. Očekivani rezultati mjere podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji	4
2. PRAVILA JAVNOG POZIVA.....	4
2.1. Prihvatljivi podnosioci prijava (ko može podnijeti prijavu za dodjelu bespovratnih sredstava)	4
2.2. Neprihvatljivi podnosioci prijava	4
2.3. Prihvatljivi poljoprivredni sektori	5
2.4. Prihvatljiva geografska regija za projekte	6
2.5. Zahtjevi za ispunjenje standarda	6
2.6. Visina bespovratnih sredstava kroz mjeru podrške investicijama u primarnu proizvodnju	6
2.7. Kriteriji za ocjenjivanje zaprimljenih prijava	7
2.7.1. Opći kriteriji prihvatljivosti podnosilaca prijava	7
2.7.2. Posebni kriteriji prihvatljivosti podnosilaca prijava	9
2.7.3. Kvalitativni kriteriji prihvatljivosti podnosilaca prijava	11
2.8. Pravila za korištenje bespovratnih sredstava	11
2.8.1. Prihvatljive aktivnosti	11
2.8.2. Prihvatljive investicije i troškovi	12
Lista prihvatljivih investicija za mjeru podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji	12
2.8.3. Neprihvatljive investicije i troškovi	18
2.8.4. Sadržaj ponude	19
2.9. Rokovi završetka predloženog projekta	19
3. NAČIN PODNOŠENJA PRIJAVA I NJIHOVO OCJENJIVANJE	20
3.1. Potrebna dokumentacija	20
3.2. Način dostave prijave	21
3.3. Krajnji rok za podnošenje prijave	21
3.4. Dodatne informacije	21
3.5. Informisanje potencijalnih podnosioca prijava o javnom pozivu	21
4. BODOVANJE I ODABIR KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA.....	22
Korak 1: Otvaranje pristiglih prijava, provjera administrativne usklađenosti i ispunjenosti općih i posebnih kriterija	22
Korak 2: Ocjena ekonomske održivosti podnesenog prijedloga (kontrola i ocjena poslovnog plana)	22
Korak 3: Bodovanje podnesenog prijedlog na osnovu kvalitativnih kriterija	25
Korak 4: Posjeta na terenu	26
5. OBAVIJEST O REZULTATIMA POZIVA	27
6. ODLUKA O DODJELI SREDSTAVA I POTPISIVANJE UGOVORA	27
7. NAČIN ISPLATE SREDSTAVA	28
8. PODRŠKA U TOKU REALIZACIJE INVESTICIJA	28
9. IZVJEŠTAVANJE I PRAVDANJE TROŠKOVA ZA PREDMETNU INVESTICIJU	28
10. KONTROLA REALIZACIJE INVESTICIJE I PRAĆENJE	29
11. PROMOCIJA PROJEKATA I OZNAČAVANJE OBJEKATA I OPREME FINANSIRANIH KROZ MJERU PODRŠKE PROJEKTA	
EU4AGRI	30
PRILOZI	31
Prilog 1. Obrazac za prijavu na javni poziv	31
Prilog 2. Obrazac poslovnog plana (jednostavni poslovni plan za iznose do 100.000 KM te složeni poslovni plan za iznose iznad 100.000 KM)	31
Prilog 3. Pismo namjere za sufinansiranje projekta	31
Prilog 4. Lista za provjeru dostavljene dokumentacije	31

1. INFORMACIJE O JAVNOM POZIVU

1.1. Informacija o projektu „Podrška Evropske unije konkurentnosti poljoprivrede i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini“ - EU4AGRI

Projekat „Podrška Evropske unije konkurentnosti poljoprivrede i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini“ (EU4AGRI) je četverogodišnji projekat (2020-2024.) koji ima za cilj da modernizira poljoprivredno-prehrambeni sektor i poboljša ruralnu ekonomiju povećavajući konkurentnost poljoprivredne proizvodnje, poslova i usluga. Projekat provode Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u Bosni i Hercegovini (BiH) i Češka razvojna agencija (CzDA). Ukupna vrijednost projekta iznosi 20,25 miliona eura i finansira ga Evropska unija sa 20 miliona eura, a UNDP i CzDA sa 250.000 eura. Podrška poljoprivredno-prehrambenom sektoru će biti osigurana putem javnih poziva za pružanje podrške i to u tri oblasti:

1. ulaganje u primarnu proizvodnju i prerađivačke kapacitete u cilju jačanja tržišne efikasnosti,
2. jačanje savjetodavnih usluga za unapređenje znanja i razvoj vještina, i
3. jačanje i diverzifikacija ruralne ekonomije.

Ukupni raspoloživi budžet projekta namijenjen za ulaganja u primarnu proizvodnju iznosi 8,8 miliona KM. Ulaganje u primarnu proizvodnju će biti usmjereno na poljoprivredna gazdinstva, obrte, samostalne preduzetnike i preduzeća, a na način kako je specificirano javnim pozivom.

Ovaj javni poziv kao i smjernice za potencijalne podnosiocima prijave se isključivo odnose na mjeru podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

1.2. Zaštita podataka

UNDP osigurava zaštitu ličnih podataka odgovorno i u skladu s pravilima UNDP-a, najboljim praksama struke i tehničkim i finansijskim mogućnostima, slijedeći načela zakonitosti, pravičnosti i transparentnosti. Svi podaci koje budu dostavili podnosioci prijave će se koristiti isključivo za potrebe UNDP-a i Projekta EU4AGRI.

1.3. Ciljevi mjere podrške poljoprivrednim gazdinstvima

U cilju postizanja održive poljoprivrede, kontrolisane upotrebe prirodnih resursa i uvođenja dobrih praksi projekat EU4AGRI kroz provedbu mjere podrške investicijama u poljoprivredna gazdinstva (primarna proizvodnja) očekuje ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- Doprinos stabilizaciji/jačanju proizvodne konkurentnosti i povećanju nivoa produktivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje kroz modernizaciju i uvođenje novih tehnologija, inovacije i stvaranje dodane vrijednosti poljoprivrednih proizvoda;
- Unapređenje kvaliteta proizvoda, higijene i sigurnosti hrane kroz uvođenje standarda kvaliteta;
- Promovisanje dobrih poslovnih praksi (poljoprivrednih, sigurnosnih uslova na radu i dr.) i održivog razvoja putem poboljšanja upravljanja prirodnim resursima, zaštite okoliša, zaštite radnika i sigurnosti hrane;
- Doprinos ublažavanju posljedica nastalih uslijed pandemije COVID-19, pouzdano osiguranje snabdijevanje prerađivačkih kapaciteta sa sirovinom i domaćih potrošača sa svježim proizvodima, te korištenje novonastalih poslovnih prilika za pozicioniranje domaćih i pristup novim tržištima u BiH, okruženju, EU i svijetu.

1.4. Očekivani rezultati mjere podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji

Mjera podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji će biti realizovana kroz tri ciklusa tokom 2020., 2021. i 2022. godine. Kroz provedbu navedene podrške očekuju se sljedeći rezultati:

- uspješno realizovano minimalno 75 investicijskih projekata sa elementima modernizacije i tehnoloških unapređenja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- poboljšana produktivnost kod minimalno 75 primarnih poljoprivrednih proizvođača/poljoprivrednih gazdinstava za 5% do kraja trajanja projekta (mart 2024.) u odnosu na baznu godinu (2019.), kao i smanjeni troškovi proizvodnje kod primarnih poljoprivrednih proizvođača/poljoprivrednih gazdinstava unutar prihvatljivih sektora kroz investicije u modernizaciju i tehnološko unapređenje proizvodnih procesa;
- povećani prihodi kod minimalno 75 primarnih poljoprivrednih proizvođača/poljoprivrednih gazdinstava za 20% do kraja trajanja Projekta (mart 2024.) u odnosu na baznu godinu (2019.);
- kreirano minimalno 75 novih radnih mjesta.

2. PRAVILA JAVNOG POZIVA

Pravila javnog poziva definišu, prihvatljive podnosiocima prijava, aktivnosti i troškove te osnovne kriterije i zahtjeve koje podnesene prijave moraju zadovoljiti kako bi bili uzeti u obzir za sufinansiranje.

2.1. Prihvatljivi podnosioci prijava (ko može podnijeti prijavu za dodjelu bespovratnih sredstava)

Prihvatljivi podnosioci prijava za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru mjere podrške primarnoj proizvodnji mogu biti **fizička lica¹, obrti/preduzetnici, zadruge i preduzeća** koja se aktivno bave primarnom poljoprivrednom proizvodnjom u sektorima opisanim u dijelu 2.3. *Prihvatljivi poljoprivredni sektori*.

Podnosioci prijava mogu da podnesu prijave za **projekte definisane ovim javnim pozivom isključivo samostalno**. Prijave više podnosioca kroz jedan prijedlog neće biti uzete u obzir.

Podnosioci prijava mogu podnijeti **samo jednu prijavu** na ovaj javni poziv.

Podnosioci prijava su odgovorni za realizaciju projekta uključujući i finansijske obaveze.

Isti podnosioci prijava mogu biti podržani kroz EU4AGRI projekat samo jednom kroz istu mjeru podrške i najviše do 3 puta uzimajući u obzir sve javne pozive koji će biti objavljeni tokom trajanja projekta (od 2020. do 2024. godine).

Podnosioci prijava trebaju ispunjavati sve uslove definisane ovim smjernicama, odnosno prijedlog projekta treba da bude pripremljen u skladu sa zahtjevima i karakteristikama datim u smjernicama i prijavnim paketu, uključujući i obrazac projektnog prijedloga, poslovnog plana i druge odgovarajuće priloge. Također projektni prijedlog mora biti u skladu sa gore navedenim ciljevima i doprinijeti ostvarivanju očekivanih rezultata ovog javnog poziva.

2.2. Neprihvatljivi podnosioci prijava

Projekt EU4AGRI neće odobriti podršku podnosiocima prijava koji:

---

¹ Fizička lica koja se žele prijaviti na javni poziv će se morati registrovati kao obrt/samostalni poduzetnik/preduzeće prije potpisivanja ugovora o finansiranju. Više informacija o načinu registracije se može pronaći u poglavlju 2.7.1.1.

- su dostavili neistinite i netačne informacije i popratnu dokumentaciju;
- su u postupku predstečajne nagodbe ili likvidacije;
- nisu registrovani na području BiH;
- nisu ispunili obaveze vezane uz plaćanja dospjelih poreza i doprinosa za penziono i zdravstveno osiguranje u skladu sa zakonskim odredbama (podnosioci prijave koji imaju sklopljen ugovor sa poreskim organima u BiH o servisiranju duga neće biti uzeti u razmatranje);
- nemaju podmirene sve obaveze prema svojim zaposlenicima po bilo kojoj osnovi;
- su osuđeni za kazneno djelo vezano za svoje poslovno ponašanje na temelju pravosnažne presude;
- u protekle 3 godine imaju neispunjenih obaveza za dodijeljene poticajne mjere entitetskih ministarstava, odnosno relevantnih institucija Brčko distrikta (BD);
- nisu završili provođenje investicija ranije odobrenih projekata koji su finansirani putem projekata EU4AGRI i EU4Business;
- imaju u vlasničkoj strukturi udio javnog kapitala ili glasačkih prava tog javnog kapitala u iznosu većem od 25%;
- su bili predmetom pravosnažne presude za prijevaru.

Dodatno, kod razmatranja podnosioca prijava razmatrat će se prihvatljivost njihovih poslovnih praksi. Projekat EU4AGRI neće odobriti podršku podnosiocima prijava koji:

- krše ili učestvuju u zloupotrebi ljudskih prava, uključujući prava manjinskih naroda;
- upotrebljavaju ili tolerišu prisilan ili nametnuti rad;
- upotrebljavaju ili tolerišu najgore oblike dječijeg rada;
- sudjeluju u proizvodnji, prodaji ili distribuciji oružja i/ili oružja ili njihovih sastavnih dijelova te replike oružja koje se prodaje djeci;
- krše sankcije UN-a, relevantne konvencije, ugovore i rezolucije ili su na UN-ovim popisima o neprihvatljivosti;
- proizvode, prodaju ili vrše distribuciju duhana ili duhanskih proizvoda;
- proizvode, prodaju ili vrše distribuciju alkohola (osim vina i piva);
- uključeni su u proizvodnju, prodaju i distribuciju pornografije;
- se bave proizvodnjom, prodajom ili distribucijom farmaceutskih proizvoda, pesticida/herbicida, azbesta, tvari koje imaju štetan uticaj na ozon te sadrže tvari koje trajno zagađuju okoliš i imaju negativan uticaj na divlje životinje a koje podliježu međunarodnim zabranama ili postepenom ukidanju korištenja, a u skladu sa CITES² pravilima.

2.3. Prihvatljivi poljoprivredni sektori

Za podršku investicijama u primarnu poljoprivrednu proizvodnju prihvatljivi su svi projekti koji se isključivo odnose na sljedeće poljoprivredne sektore:

- proizvodnja mlijeka;
- proizvodnja mesa;
- uzgoj žitarica i uljarica;
- uzgoj voća uključujući vinogradarstvo i masline;
- uzgoj povrća (povrtlarstvo);
- proizvodnja jaja.

---

² <https://www.cites.org/eng>

2.4. Prihvatljiva geografska regija za projekte

U okviru ovog javnog poziva prihvatljive su prijave za projekte koji će se izvoditi na **teritoriji BiH**.

Prijave za projekte koji se odnose na investicije u primarnu proizvodnju čije je sjedište nosioca prijave registrovano ili se proizvodnja odvija na lokalitetu preko 600 metara nadmorske visine dobit će prednost te će biti dodatno bodovane u skladu s tabelom za bodovanje datom u dijelu 4. *Bodovanje i odabir korisnika bespovratnih sredstava*.

2.5. Zahtjevi za ispunjenje standarda

Provedbom investicije finansirane kroz ovaj javni poziv, odabrani korisnici moraju uzeti u obzir zakonom propisane uslove u entitetima i Brčko Distriktu, a koji se odnose na zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit i zdravlje životinja te zaštitu bilja, a u skladu sa važećim zakonima i podzakonskim aktima.

Nakon završetka investicije projektni tim, zajedno sa predstavnicima partnerskih institucija, će vršiti kontrolu ispunjenja pomenutih standarda od strane korisnika.

Podnosioci prijave koji posjeduju dobrovoljne standarde kao što su Integralna proizvodnja, GlobalG.A.P. ili Organski certifikat, Halal i Košer, itd. bit će dodatno bodovani u skladu sa tabelom za bodovanje u dijelu 4. *Bodovanje i odabir korisnika bespovratnih sredstava*.

2.6. Visina bespovratnih sredstava kroz mjeru podrške investicijama u primarnu proizvodnju

Ukupna raspoloživa sredstva za podršku investicijama u primarnoj proizvodnji iznose **do 3,5 miliona KM**. Bespovratna sredstva po jednoj prijavi mogu iznositi **od 30.000 KM do maksimalno 200.000 KM (bez PDV-a)**. Za svaki projekat podnosilac prijave mora osigurati vlastito sufinansiranje u iznosu od **minimalno 35% ukupnog iznosa predložene investicije, izuzev za sektor proizvodnje voća i povrća gdje vlastito sufinansiranje iznosi minimalno 20%**. **Sufinansiranje kroz mjeru podrške je maksimalno 65% za sve sektore osim za sektor voća i povrća gdje je maksimalno sufinansiranje kroz mjeru podrške 80%**. Na primjer, ukoliko podnosilac prijave podnosi projekat ukupne vrijednosti od 200.000 KM, vlastito sufinansiranje mora iznositi minimalno 70.000 KM, dok finansiranje iz mjere podrške može iznositi do 130.000 KM.

Sufinansiranje mora biti novčano te se učešće neke druge vrste³ neće uzimati u obzir. Podnosilac prijave će obezbijediti podatke o izdvojenim finansijskim sredstvima kroz prijavni obrazac i budžet, zajedno sa pismom namjere o minimalnom iznosu sufinansiranja.

Nakon odobrenja projekata, budući korisnici će imati mogućnost da izaberu između dva načina isplate odobrenih sredstava i to:

1. avansna isplata i
2. refundiranje troškova.

Ukoliko odabrani korisnici odaberu način avansne isplate **morati će dostaviti bankovnu garanciju** na ukupan traženi iznos finansiranja od strane Projekta EU4AGRI kroz mjeru podrške. Bankovna garancija se treba izdati na period trajanja planirane investicije i dodatnih 6 mjeseci, a treba uključiti traženi iznos finansiranja od strane Projekta EU4AGRI i iznos PDV-a. Na primjer, ukoliko je iznos projekta 307.692,30 KM, gdje se kroz mjeru podrške projekta EU4AGRI finansira 200.000 KM, iznos bankovne garancije će iznositi 234.000 KM sa uključenim PDV-om. Ukoliko će provedba projekta trajati 12 mjeseci, bankovna garancija se treba izdati na 18

---

³ Na primjer cesije, kompenzacije i slično.

mjeseci od potpisivanja ugovora (12 planiranih + 6 dodatnih mjeseci). Troškovi izdavanja bankovnih garancija se smatraju neprihvatljivim troškovima u okviru ovog javnog poziva. Projekat EU4AGRI će dostaviti primjer teksta bankovne garancije svim korisnicima koji budu odabrani za podršku i koji odaberu avansno plaćanje kao način isplate bespovratnih sredstava.

Ukoliko odabrani korisnici odaberu način isplate sredstava putem refundiranja troškova, projekat EU4AGRI će odobrene i ugovorene iznose podrške isplatiti nakon završetka provođenja svih projektnih aktivnosti koji su sastavni dio ugovora o finansiranju. Više informacija nalazi se u dijelu 7. *Način isplate sredstava*.

U slučaju da korisnik po implementaciji projekta **ne ostvari planiranu razinu pokazatelja** navedenih u podnesenoj prijavi, Projekat EU4AGRI ima pravo **zatražiti od korisnika da izvrši povrat ukupnih (ili dijela) uplaćenih novčanih sredstava**.

2.7. Kriteriji za ocjenjivanje zaprimljenih prijava

Zaprimljene prijave za finansiranje putem mjere podrške poljoprivrednim gazdinstvima (primarna poljoprivredna proizvodnja) će se evaluirati na osnovu niže opisanih **općih, posebnih i kvalitativnih kriterija prihvatljivosti potencijalnih korisnika (podnosilaca prijave)**.

2.7.1. Opći kriteriji prihvatljivosti podnosilaca prijava

Potencijalni korisnici moraju ispuniti sve ispod navedene opće kriterije:

- podnosilac prijave može biti:
  - **fizičko lice** koje je nosilac poljoprivrednog gazdinstva upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava (*dokaz: potvrda o registraciji poljoprivrednog gazdinstva sa izvještajima o prijavljenim površinama i broju životinja iz RPG ili APIF-a za 2019. i 2020. godinu. Ažuriranje podataka u RPG/APIF za 2021. godinu je izvršeno prije podnošenja prijave na javni poziv*);
  - **odgovorno ili ovlašteno lice privrednog subjekta** (obrt, samostalni preduzetnik, preduzeća ili zadruga) koje je upisano u registar gazdinstva (*dokazi: a) dokaz: potvrda o registraciji poljoprivrednog gazdinstva sa izvještajima o prijavljenim površinama i broju životinja iz RPG ili APIF-a za 2019. i 2020. godinu. Ažuriranje podataka u RPG/APIF za 2021. godinu je izvršeno prije podnošenja prijave na javni poziv i b) kopija prvog i zadnjeg rješenja o registraciji obrta/preduzetnika, zadruge ili preduzeća*);
- podnosilac prijave ima sjedište na teritoriji BiH (*dokaz: dostavljena potvrda o registraciji poljoprivrednog gazdinstva, CIPS, kopija registracije preduzeća*);
- planirana investicija se nalazi na teritoriji BiH;
- podnosilac prijave se mora aktivno baviti primarnom poljoprivrednom proizvodnjom od 1. januara 2019. godine i to u prihvatljivim sektorima po ovom javnom pozivu, a kako je navedeno u poglavlju 2.3 - *Prihvatljivi poljoprivredni sektori* (*dokaz: potvrda iz registar poljoprivrednih gazdinstva sa izvještajima odnosno prijavljenim površinama ili brojem stoke za 2019. godinu te ažurirani podaci za 2020. i 2021. godinu*);
- planirana investicija se odnosi na **isključivo samo jedan** od prihvatljivih sektora za podršku (u skladu sa poglavljem 2.3. *Prihvatljivi poljoprivredni sektori*), kao što je navedeno u prijavnom obrascu;
- planirana investicija povećava stepen inovacija u poslovanju poljoprivrednog gazdinstva kroz uvođenje/unapređenje tehnološke opremljenosti, kao što je navedeno u prijavnom obrascu;
- podnosilac prijave je obezbijedio finansijska sredstva za sufinansiranje projekta u minimalnom iznosu zahtijevanom kroz ovaj javni poziv – minimalno 35% (20% za sektor proizvodnje voća i povrća) ukupnog iznosa za realizaciju predloženih investicija (*dokaz: dostavljeno pismo namjere za sufinansiranje projekta – Prilog 3*);

- objekat na kojem će se investicija realizovati je u vlasništvu podnosioca prijave ili podnosilac prijave posjeduje koncesiju ili ugovor o korištenju od najmanje 10 godina - *ukoliko je relevantno* (dokaz: dostavljena potvrda o registraciji poljoprivrednog gazdinstva ili ugovor o zakupu);
- objekat koji je predmet investicije ili u koji će se instalirati planirana oprema, posjeduje važeću građevinsku dozvolu izdatu od nadležnih organa u FBiH, RS i BD BiH (dokaz: dostavljena važeća građevinska dozvola);
- predloženi projekat će biti završeni najkasnije 12 mjeseci od dana potpisivanja ugovora kao što je vidljivo iz prijavnog obrasca;
- predložena investicija je ekonomski opravdana kroz ocjenu poslovnog plana (dokaz: dostavljen kvalitetno popunjen poslovni plan – Prilog 2).
- ukoliko se planirana investicija odnosi na postrojenje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, biomase ili obradu otpada, ista mora biti tehničko-tehnološki izvodljiva (dokaz: studija tehničko-tehnološke izvodljivosti).

2.7.1.1. Opći kriteriji koje dodatno moraju ispuniti podnosioci prijava koji su fizička lica:

- podnosilac prijave će registrovati obrt ili preduzeća u sudu ili općinskim službama (dokaz: fizičko lice koje želi da podnese prijavu na ovaj javni poziv mora dostaviti izjavu da će izvršiti registraciju obrta ili preduzeća. U slučaju da Projekat EU4AGRI odobri projektni prijedlog, rješenje o registraciji obrta ili preduzeća treba biti dostavljeno najkasnije 40 dana od dana zvanične obavijesti o odobravanju prijave. Ovo rješenje o registraciji je uslov da bi podnosilac prijave kao korisnik potpisao ugovor sa UNDP-om.);
- podnosilac prijave nema dospjelih a neizmirenih obaveza u 2019. po osnovu doprinosa za socijalno i penziono izdavanje za sva gazdinstva a po osnovu PDV, a za komercijalna gazdinstva - važi samo za gazdinstva iz RS;
- stvaranje minimalno jednog radnog mjesta uključujući samozapšljavanje⁴ kao rezultat investicije.

2.7.1.2. Opći kriteriji koje dodatno moraju ispuniti podnosioci prijava koji spadaju u kategoriju obrta/preduzetnika, preduzeća ili zadruga:

- obrt/preduzetnik, preduzeće ili zadruga (uključujući i povezana lica) je imalo godišnji prihod **manji od 3 miliona KM** u 2019. godini (dokaz: dostavljeni finansijski izvještaji za 2019. godinu i bruto bilans za 2020. godinu ovjeren od ovlaštenog računovođe). Ukoliko su godišnji prihodi u 2019. godini veći od 3 miliona KM te je uslijed negativnog uticaja COVID-19 smanjen ispod 3 miliona KM tokom 2020. godine, podnosilac prijave će biti dužan dostaviti finansijske izvještaje za 2020. godinu prije potpisivanja ugovora sa UNDP.
- podnosilac prijave nema dospjelih a neizmirenih obaveza po osnovu poreza u 2019. godini (direktni i indirektni porezi) i drugih davanja, uključujući i one prema uposlenicima, PDV-a, poreza na dobit i ostalih dospjelih a neizmirenih obaveza (dokaz: dostavljena poreska uvjerenja o izmirenim obavezama);
- podnosilac prijave je ostvario dobit u 2019. godini (dokaz: dostavljeni finansijski izvještaji za 2019. godinu);
- podnosilac prijave u vlasničkoj strukturi ima maksimalno do 25% javnog kapitala ili glasačkih prava tog javnog kapitala;
- podnosilac prijave je registrovan u jedinici lokalne samouprave ili sudu, u zavisnosti od organizacionog oblika (dokaz: registracija obrta/preduzetnika, preduzeća ili zadruga).
- podnosilac prijave nema blokiran nijedan bankovni račun u trenutku podnošenja prijave na ovaj javni poziv (dokaz: potvrda iz komercijalni banaka gdje podnosilac prijave ima otvoren račun);

---

⁴ Ovo se posebno odnosi na poljoprivredna gazdinstva koja će se prergistrovati u obrte/samostalne preduzetnike te će se kroz taj vid registracije desiti samozapošljavanje.

- podnositelj prijave/preduzeće nije u postupku predstečajne nagodbe ili likvidacije (dokaz: izjava potpisana i ovjerena od strane odgovornog lica)⁵;
- podnositelj prijave nije osuđivan za kazneno djelo vezano za svoje poslovanje na temelju pravosnažne presude (dokaz: izjava potpisana i ovjerena od strane odgovornog lica).
- stvaranje minimalno jednog radnog mjesta kao rezultat investicije za traženi iznos bespovratnih sredstava jednak ili manji od 100.000 KM, a 2 radna mjesta za više od 100.000 KM.

2.7.2. Posebni kriteriji prihvatljivosti podnositelja prijave

Posebni kriteriji prihvatljivosti podnositelja prijave su podijeljeni po sektorima u kojim podnosioci prijave djeluju te se smatraju eliminatornim kriterijima. Cilj ovih kriterija je da usmjere podnosiocima prijave da prijave projekte čijom će se realizacijom značajno unaprijediti njihovo poslovanje, prvenstveno u smislu povećanja produktivnosti, efikasnosti, konkurentnosti te konsolidaciji i okrupnjavanju proizvodnje, primjenom inovativnih tehnoloških rješenja i procesa u proizvodnji poljoprivrednih proizvoda.

Neispunjavanje navedenih kriterija će rezultirati isključenjem predloženog investicionog projekta iz daljnjeg ocjenjivanja.

Posebni kriteriji definiraju fizičku veličinu gazdinstva na početku podnošenja prijave u smislu broja grla, površine zasada ili usjeva koje podnosioci prijave odnosno gazdinstva moraju ispuniti kako bi dobili prednost prilikom odabira projekata.

Ispunjenost ovih kriterija će se provjeriti na osnovu poslovnog plana i ažurirane registracije poljoprivrednog gazdinstva.

2.7.2.1. Proizvodnja mlijeka:

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko se podnositelj prijave bavi proizvodnjom mlijeka i **na početku investicije** raspolaže sa sljedećim kapacitetima:

- a) proizvodnje kravljeg mlijeka
  - i. **u slobodnom ili pregonskom sistemu**⁶ (sistem slobodnog držanja će bit dodatno bodovan kroz kvalitativne kriterije); podnositelj prijave mora imati minimalno 10 muznih grla (uzgoj autohtonih pasmina će imati dodatne prednosti prilikom bodovanja kroz kvalitativne kriterije); ili
  - ii. **u zatvorenom sistemu** (prednost se daje postojećim objektima koji poštuju načela zaštite okoliša i dobrobit životinja ili planirane investicije u objektima, opreme i mehanizaciji koja je predmet javnog poziva koji integriraju načela zaštita okoliša i dobrobiti životinja i to će se dodatno bodovati kroz kvalitativne kriterije); podnositelj prijave mora imati minimalno 10 muznih grla (uzgoj autohtonih pasmina će imati dodatne prednosti prilikom bodovanja kroz kvalitativne kriterije);
- b) proizvodnje kozjeg i ovčijeg mlijeka
Podnositelj prijave mora imati **na početku investicije**:
  - minimalno 50 mlječnih koza
  - minimalno mlječnih 50 ovaca

⁵ UNDP zadržava pravo da od podnositelja prijave čiji projektni prijedlozi budu predloženi za finansijsku podršku, a prije potpisivanja ugovora, zahtjeva da dostave potvrde od nadležnih institucija (sud, MUP, isl.) da dostave validne potvrde koje će potvrditi prethodnu izjavu podnosioca prijave.

⁶ Slobodno držanje ili pregonski sistem držanje krava muzara je sistem uzgoja krava za proizvodnju mlijeka na pašnjacima ili livadama u brdskim ili ravničarskim krajevima (u pregonima odnosno više parcela livada ili pašnjak i vrši se ispaša u rotaciju) ali u objektima. Uobičajeno takav sistem držanja goveda, krave borave tokom ljetnog perioda do 8 mjeseci na pašnjacima i livadama, a zimski period od 4 mjeseca (ovisno u agro-klimatskim uslovima i pasmini) u namjenskim objektima, nastrešicama i sličnim objektima opemljenim odgovarajućom opremom za mužu, hranjenje, pojenje itd.

2.7.2.2. Proizvodnja mesa:

a) Proizvodnja telećeg/junećeg i pilećeg mesa:

- i. **u slobodnom ili pregonskom sistemu**⁷ (sistem slobodnog držanja će biti dodatno bodovan kroz kvalitativne kriterije); ili
- ii. **u zatvorenom sistemu** (prednost se daje postojećim objektima koji poštuju načela zaštite okoliša i dobrobit životinja ili planirane investicije u objektima, opreme i mehanizaciji koja je predmet javnog poziva koji integriraju načela zaštita okoliša i dobrobiti životinja i to će se dodatno bodovati kroz kvalitativne kriterije);

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko se podnositelj prijave **na početku investicije** posjeduje (uzgoj autohtonih pasmina će imati dodatne prednosti prilikom bodovanja kroz kvalitativne kriterije):

- Minimalno 50 junadi;
- Minimalno 15 krava u sistemu krava⁸- tele;
- Minimalno 10.000 brojlera po turnusu.

b) Proizvodnja drugih vrsta mesa

- Minimalno 50 ovaca ili ovnova, prednost se daje držanju autohtonih pasmina;
- Minimalno 50 svinja (tovljenika), (uzgoj autohtonih pasmina će imati dodatne prednosti prilikom bodovanja kroz kvalitativne kriterije);

2.7.2.3. Uzgoj žitarica i uljarica:

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnositelj prijave ima u registru poljoprivrednih gazdinstva površinu koju obrađuje **na početku investicije**:

- Od minimalno 10 hektara za žitarice i 5 ha za uljarice do maksimalno 50 hektara zemljišta za sjetvu žitarica i uljarica.

2.7.2.4. Uzgoj voća, vinove loze i masline:

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnositelj prijave posjeduje **na početku investicije**:

- Od 0.5 hektara do 15 hektara zasada jagodastog voća;
- Od 0.5 hektara do 150 hektara zasada voća;
- Od 0.5 hektara do 50 hektara vinograda;
- Od 0.5 hektara do 50 hektara zasada maslina.

2.7.2.5. Uzgoj povrća

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnositelj prijave posjeduje **na početku investicije**:

- Od 1 hektara do 50 hektara proizvodnje na otvorenom polju.

2.7.2.6. Uzgoj voća i povrća u zaštićenom prostoru

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnositelj prijave posjeduje **na početku investicije**:

- Minimalno 0.2 hektara zaštićenog prostora upisanih u Registar poljoprivrednih gazdinstva.

2.7.2.7. Proizvodnja jaja:

---

⁷ Slobodno držanje ili pregonski sistem držanje krava muzara je sistem uzgoja krava za proizvodnju mlijeka na pašnjacima ili livadama u brdskim ili ravničarskim krajevima (u pregonima odnosno više parcela livada ili pašnjak i vrši se ispaša u rotaciju) ali u objektima. Uobičajeno takav sistem držanja goveda, krave borave tokom ljetnog perioda do 8 mjeseci na pašnjacima i livadama, a zimski period od 4 mjeseca (ovisno u agro-klimatskim uslovima i pasmini) u namjenskim objektima, nastrešicama i sličnim objektima opremljenim odgovarajućom opremom za mužu, hranjenje, pojenje itd.

⁸ Sistem krava-tele predstavlja ekstenzivni način držanja goveda, gdje je osnovni proizvod ovakvog uzgoja tele za proizvodnu mesa, ponekad i za rasplod. Ovakav tip proizvodnje podrazumijeva držanje goveda na pašnjacima (ravničarskim ili brdskim) tokom čitave godine. Goveda su uglavnom ograđena ogradama (električnim ili drvenim).

- i. **u slobodnom sistemu** (sistem slobodnog držanja će bit dodatno bodovan kroz kvalitativne kriterije); ili
- ii. **u zatvorenom sistemu** (prednost se daje postojećim objektima koji poštuju načela zaštite okoliša i dobrobit životinja ili planirane investicije u objektima, opreme i mehanizaciji koja je predmet javnog poziva koji integriraju načela zaštita okoliša i dobrobiti životinja i to će se dodatno bodovati kroz kvalitativne kriterije);

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko će podnositelj prijave **po završetku investicije** posjedovati:

- minimalno 5.000 koka nesilica.

2.7.3. Kvalitativni kriteriji prihvatljivosti podnositelja prijave

U ocjenjivanju prijave, Projekat EU4AGRI će također uzeti u obzir i kvalitativne kriterije koji nisu eliminatorni i koriste za bodovanje dostavljenih prijave. Kvalitativni kriteriji su:

- podnositelj prijave je žena (dokaz: kopija rješenje o registraciji i kopija lične karte);
- podnositelj prijave je mlađi/a od 40 godina (dokaz: kopija lične karte);
- podnositelj prijave je osoba sa invaliditetom (dokaz: dostavljena potvrda o invaliditetu);
- prijava se odnosi na poljoprivredno gazdinstvo čije je sjedište registrovano ili se proizvodnja vrši na lokalitetu iznad 600 metara nadmorske visine;
- podnositelj prijave posjeduje certifikate za dobrovoljne standarde (Organska proizvodnja, GLOBALG.A.P. i sl.) (dokaz: dostavljeni važeći certifikati za relevantne standarde);
- stepen inovacija u poslovanju kroz uvođenje/unapređenje tehnološke opremljenosti kao što je vidljivo iz prijavnog obrasca;
- integracije elemenata dobrih praksi kao što su zaštita okoliša, dobrobit životinja i promovisanje zaštite autohtonih domaćih životinja i sorti;
- kreiranje dodatnog broja radnih mjesta u odnosu na ona koja su uvjetovana općim kriterijima.

Provjera i bodovanje prijave prema općim, posebnim i kvalitativnim kriterijima detaljno su opisani u dijelu 4. *Ocjenjivanje i odabir korisnika bespovratnih sredstava.*

2.8. Pravila za korištenje bespovratnih sredstava

2.8.1. Prihvatljive aktivnosti

Budžet predloženih investicijskih projekata (uključujući i sufinansiranje) kojeg pripremaju podnosioci prijave može sadržavati **prihvatljive i neprihvatljive aktivnosti**, koje se odnose na predloženi projekat i nisu nastale prije datuma potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava kroz Projekat EU4AGRI, a u skladu sa ispod navedenom kategorizacijom. Ukoliko podnositelj prijave navede i neprihvatljive aktivnosti, iste moraju biti jasno odvojene od prihvatljivih aktivnosti te propisno deklarirane. Kroz ovaj javni poziv je moguće finansirati **isključivo prihvatljive aktivnosti i za njih vezane prihvatljive troškove**, dok će se neprihvatljive aktivnosti i troškovi koristiti za procjenu poslovnog plana i drugih finansijskih indikatora.

Podnosioci prijave mogu usmjeriti projekte na sljedeće investicije kako bi se pospješilo i/ili doprinijelo i/ili ostvarilo sljedeće:

- ulaganje u materijalnu imovinu vezanu uz nabavku nove opreme, mašina i mehanizacije u svrhu unapređenja produktivnosti, efikasnosti i konkurentnosti poljoprivrednih gazdinstava;

- ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu vezanu uz novu investiciju proširenja poljoprivrednog gazdinstva ili farme (izgradnja objekata⁹) u cilju povećanja proizvodnih kapaciteta, zaštite dobrobiti životinja i sigurnosti hrane usklađenih sa dobrim EU praksama i standardima;
- uvođenje standarda sigurnosti hrane i kvaliteta proizvoda, kao i standarda zaštite okoliša kako bi se osigurala usklađenost proizvodnje sa EU standardima, zaštitili potrošači i smanjio negativni uticaj poljoprivredne proizvodnje na okoliš;
- smanjenje uticaja na okoliš putem uvođenja principa proizvodnje koji utiču na smanjenje otpada, stvaranje novih proizvoda od nusproizvoda iz proizvodnje, korištenje resursa za stvaranje nove vrijednosti itd.;
- konsultantske usluge koje **nisu** vezane uz stalne ili periodične aktivnosti i ne odnose se na uobičajene operativne troškove (kao što su npr. rutinske usluge poreznog savjetovanja, redovne pravne usluge ili oglašavanje), već su vezane uz projekat ulaganja i/ili razvoj proizvoda na temelju ovog javnog poziva, a kako bi se osigurala kvalitetnija provedba projektnih prijedloga kroz primjenu ekspertskog znanja.

NAPOMENA: Robe koje su predmet ulaganja moraju biti porijeklom iz zemalja prihvatljivih za EU, osim u slučaju da je vrijednosti robe bez PDV-a ispod praga konkurentskog postupka od 100.000 eura. Prihvatljive zemlje su navedene u *Prilogu 6. Lista prihvatljivih zemalja porijekla kupljene robe.*

2.8.2. Prihvatljive investicije i troškovi

Budžet predloženih investicijskih projekata (uključujući i sufinansiranje) kojeg pripremaju podnosioci prijave može sadržavati **prihvatljive i neprihvatljive investicije i troškove**, koji se odnose na predloženi projekat i nisu nastali prije datuma potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava od strane Projekta EU4AGRI, a u skladu sa ispod navedenom kategorizacijom. Ukoliko podnositelj prijave navede i neprihvatljive investicije i troškove, isti moraju biti jasno odvojeni od prihvatljivih investicija i troškova te propisno deklarirani. Kroz ovaj javni poziv je moguće financirati **isključivo prihvatljive investicije i troškove**, dok će se neprihvatljive investicije i troškovi koristiti za procjenu poslovnog plana i drugih finansijskih indikatora.

Podnositelj prijave će biti dužan pravdati trošak ukupnih sredstava predviđenih za realizaciju projekta, kako vlastitih tako i bespovratnih sredstava.

Da bi investicije i troškovi bili prihvatljivi potrebno je da budu:

- i) neophodni za implementaciju predloženog projekta;
- ii) realni i predviđeni budžetom;
- iii) opravdani i mjerljivi; i
- iv) nastali tokom implementacije projekta od strane podnosioca prijave.

Ova kategorizacija se odnosi kako na sredstva Projekta EU4AGRI, tako i na sredstva osigurana od podnosioca prijave.

Prihvatljive investicije se odnose na **nabavku opreme, mašina, alata, komunikacijskih uređaja, hardvera i softvera** te ostalih roba koje su detaljno navedene dolje u tabelama razvrstanim po prihvatljivim sektorima.

Lista prihvatljivih investicija za mjeru podrške *primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji*

1	MLJEKARSTVO
1.1	IZGRADNJA
1.1.1	Izgradnja objekata za smještaj muznih krava, uključujući prostore/objekte za: mužju (izmuzišta),

⁹ Izgradnja objekata podrazumijeva izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju, sanaciju, odnosno adaptaciju objekata u skladu sa relevantnim zakonima kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

	osjemenjavane, bezbjedno uklanjanje uginulih životinja, držanje teladi i junica, smještaj mašina i opreme, smještaj proizvoda životinjskog porijekla, skladištenje prostirke, instalaciju ventilacije, klimatizaciju, grijanje, protivpožarni rezervoari i hidrantska mreža, prateće energetske objekte, uključujući izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
1.1.2	Izgradnje namjenskih objekata za smještaj mlječnih grla u sistemima slobodnog držanja uključujući izgradnje torova za upravljanje, držanje, sortiranje ¹⁰ goveda, električna ograda/čobanica itd.
1.1.3	Izgradnje objekata za skladištenje stočne hrane sa pratećom opremom za stoku u sistemu slobodnog držanja
1.1.4	Izgradnja objekata na farmi za čuvanje hrane za stoku sa pratećom opremom
1.1.5	Izgradnja kapaciteta za prikupljanje, obradu, pakovanje, skladištenje i odlaganje čvrstog stajnjaka, polutečnog i tečnog stajnjaka, uključujući instalaciju opreme.
1.1.6	Izgradnja dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i sistema za snabdijevanje vodom (bunari), grijanja i električnih sistema na farmi (korištenje agregata)
1.1.7	Izgradnja objekata za prečišćavanje otpadnih voda i upravljanje otpadom
1.1.8	Izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za korištenje na gazdinstvu (solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije)
1.2	OPREMA, MAŠINE I MEHANIZACIJA
1.2.1	Oprema za mužu, hlađenje i čuvanje mlijeka na farmi, uključujući sve elemente, materijale i instalacije
1.2.2	Mašine i oprema za rukovanje i transport čvrstog, polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka ¹¹ , uključujući i: transportere za stajnjak; uređaje za miješanje polutečnog i tečnog stajnjaka; pumpe za pražnjenje rezervoara; separatore za polutečni i tečni stajnjak; mašine i mehanizaciju (isključivo za poljoprivrednu svrhu- više namjenski teleskopski utovarivači za poljoprivrednu svrhu) i za utovar čvrstog stajnjaka; specijalizovane prikolice za transport čvrstog stajnjaka i cisterne za transport polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka, uključujući i prateću opremu za polutečni i tečni stajnjak.
1.2.3	Oprema za obradu i pakovanje stajnjaka
1.2.4	Podne rešetke
1.2.5	Oprema za ležišta, boksove
1.2.6	Zavjese za zatvaranje prolaza u štalama
1.2.7	Mašine i oprema za pripremu, transport i skladištenje stočne hrane, kao i za hranidbu i napajanje životinja (prikolice za prikupljanje, prevoz i istovar sjena; mlinovi i blenderi/miješaoone za pripremu stočne hrane; oprema i dozatori za koncentrovanu stočnu hranu; ekstraktori/ekstruderi; transporteri; miks prikolice i dozatori za kabastu stočnu hranu; hranilice; pojilice; balirke; omotači bala i silažni kombajn; kosilice; priključni sakupljači i rasturači sjena)
1.2.8	Oprema za teljenje, kao i oprema za smještaj teladi (boksovi)
1.2.9	Mašine i oprema za pripremu i transport prostirke
1.2.10	Oprema za identifikaciju životinja i čuvanje podataka
1.2.11	Stočne vage, rampe za utovar/istovar, torovi za usmjeravanje i obuzdavanje životinja
1.2.12	Oprema za tretman papaka
1.2.13	Sistemi za prskanje tokom ljetnjih vrućina

¹⁰ Kod sistema slobodnog držanja krava-tele postoje torovi za upravljanje i sortiranje goveda po starosti, težini, spolu, bolesti, vakcinisanju, itd. Takvi torovi su izgrađeni od stubova i daske i sastoje se od velikog zagrađenog prostora za sakupljanje svih goveda na izlazu gdje postoji instalirana „zamka“ za hvatanje goveda, zatim integrisana vaga kao i sporedni torovi za preusmjeravanje goveda u željene torove po određenim kriterijima. Kod zamke i vage se vrši sortiranje goveda i preusmjeravanja u zasebno ograđene pašnjaka. Po saznanjima s terena, u BiH postoji jedna farma u sistemu krava-tele koji posjeduje takav tor za upravljanje i sortiranje goveda, a postoji mnogo takvih sistema za sortiranje u Hrvatskoj i EU. Porijeklo ovog sistema su Sjedinjene Američke Države.

¹¹ U EU i IPARD klasifikaciji koristi se čvrsti, polutečni i tečni stajnjak, pogotovo kod definisanja opreme i objekata za upravljanje stajnjakom. Čvrsti je stajnjak koji se miješa sa prostirkom, prostirka upija urin pa stajnjak bude čvrst i zato se zove čvrsti ili kruti stajnjak. Takav čvrsti stajnjak se posebnim mašinama i utovarivačima skladišti u posebne objekte da sagorijeva, nakon toga se rasipa po njivama. Polutečni stajnjak sadrži od 5 do 15 % krutog materijala, može se naći u štalama gdje se ne koristi ili se malo koristi kao prostirka. Takav polutečni stajnjak se gura skreperom ili traktorom sa posebnom kašikom u jamu kao kašasta masa. Prilikom pražnjenja, mješa se mikserom i pumpom prebacuje u cisterne sa rasipačem prilikom odlaganja u njivama. A tečni stajnjak ili osoka dobiva se pogotovo na farmama gdje se koristi duboka prostirka, pa taj tečni dio (urin pomiješan s balegom) se iscijedi u jamama, odakle se isto pumpama i cisternama rasipa po njivama. Ova klasifikacija se koristi u EU i IPARD programima prilikom definisanja opreme i objekata za upravljanje stajnjakom. Više informacije može se naći na: <https://pelc.org/slurry-manure-collection-and-handling-systems/> ili <http://www.mek.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=235055&rType=2&file=Dobra%20praksa%2029%202014.pdf>

1.2.14	Električne četke/češagije za samo-čišćenje goveda
1.2.15	Oprema za bezbjedno uklanjanje uginulih životinja
1.2.16	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda i upravljanje otpadom
1.2.17	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije, uključujući povezivanje postrojenja na distributivnu mrežu
1.2.18	Oprema za prevenciju širenja i kontrolu bolesti
1.2.19	Oprema i uređaji za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje, protivpožarnu zaštitu, uključujući alarmni sistem s generatorom
1.2.20	Višenamjenska vozila ¹² za poljoprivredu namjenu uključujući priključke za transport opreme, hrane za stoku i prevoz ljudi za praćanje stoke u sistemima slobodnog držanja životinja isključivo u teškim terenima i gustim šumama
1.2.21	Namjenski šatori za skladištenje kabaste stočnu hranu za goveda sistemu slobodnog držanja
1.2.22	Oprema, hardveri i softveri za digitalizaciju procesa proizvodnje i praćanje stoke na farmama ili u slobodnom držanju
1.2.23	Samohodni i priključni kombinovani silokombajni
1.2.2.4	Višenamjenski kombajni za žetvu žitarica i uljarica
1.2.2.5	Sistemi pojenja stoka u pašnjacima u slobodnom držanju kao što rezervoare za vodu i termo-pojilice i slično

2	MESO (govedarstvo, svinjogojstvo, ovčarstvo i kozarstvo)
2.1	IZGRADNJA
2.1.1	Izgradnja objekata za tov i smještaj stoke, uključujući objekte/prostore za: osjemenjavane; čekališta; tovilišta; gajenje; smještaj podmlatka; bezbjedno odlaganje uginulih životinja; smještaj mašina i opreme; smještaj proizvoda životinjskog porijekla i prostirke; instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje; protivpožarni rezervoari i hidrantska mreža; prateće energetske objekte, uključujući i izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
2.1.2	Izgradnja objekata za čuvanje stočne hrane sa pratećom opremom
2.1.3	Izgradnja objekata za prikupljanje, obradu, pakovanje, skladištenje i odlaganje čvrstog stajnjaka, polutečnog i tečnog stajnjaka, uključujući instalaciju opreme
2.1.4	Izgradnja fiksnih ograda oko farme i dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i sistema za snabdijevanje vodom (bunari), grijanja i električnih sistema na gazdinstvu (korištenje agregata)
2.1.5	Izgradnja objekata za prečišćavanje otpadnih voda i upravljanje otpadom
2.1.6	Izgradnje namjenskih objekata za smještaj stoke u sistemima slobodnog držanja (krava tele za proizvodnju mesa) uključujući izgradnje torova za upravljanje sortiranje, čuvanja goveda i električna ograda/čobanica itd.
2.1.7	Izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije)
2.2	OPREMA, MAŠINE I MEHANIZACIJA
2.2.1	Mašine i oprema za rukovanje i transport čvrstog, polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka uključujući i: transportere za stajnjak; uređaje za miješanje polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka; pumpe za pražnjenje rezervoara; separatore za polutečni/osoku i tečni stajnjak; mašine i mehanizaciju (isključivo za poljoprivredne svrhe- više namjenski teleskopski utovarivači za poljoprivrednu svrhu) i za utovar čvrstog stajnjaka; specijalizovane prikolice za transport čvrstog stajnjaka i cisterne za transport polutečnog/osoke/tečnog stajnjaka, uključujući i prateću opremu za polutečni i tečni stajnjak.
2.2.2	Oprema za obradu i pakovanje stajnjaka
2.2.3	Podne rešetke
2.2.4	Oprema za ležišta i boksove
2.2.5	Oprema za tovilišta
2.2.6	Zavjese za zatvaranje prolaza u štali/staji

¹² Primjer takvog vozila može se naći na: <https://gospodarski.hr/rubrike/mehanizacija/quad-visenamjensko-vozilo-za-sve-terene/>

2.2.7	Mašine i oprema za pripremu, transport i skladištenje stočne hrane, kao i za hranjenje i napajanje životinja (prikolice za prikupljanje, prevoz i istovar sjena; mlinovi i blenderi/mješaone za pripremu stočne hrane; oprema i dozatori za koncentrovanu stočnu hranu; ekstraktori/ekstruder; transporter; miks prikolice i dozatori za kabastu stočnu hranu; hranilice; pojilice; balirke; omotači bala i silažni kombajn; kosilice; priključni sakupljači i rasturači sjena)
2.2.8	Mašine i oprema za pripremu i transport prostirke
2.2.9	Oprema za identifikaciju životinja i čuvanje podataka
2.2.10	Stočne vage, rampe za utovar/istovar, torovi za usmjeravanje i obuzdavanje životinja
2.2.11	Oprema za tretman papaka
2.2.12	Sistemi za prskanje tokom ljetnjih vrućina
2.2.13	Oprema za čišćenje i dezinfekciju objekata i uređaja
2.2.14	Oprema za bezbjedno uklanjanje uginulih životinja
2.2.15	Četke za samo-čišćenje goveda
2.2.16	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda i upravljanje otpadom
2.2.17	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije, uključujući povezivanje postrojenja na distributivnu mrežu
2.2.18	Oprema i uređaji za ventilaciju, protivpožarnu zaštitu, klimatizaciju i grijanje, uključujući alarmni sistem sa agregatom
2.2.19	Oprema i hardveri i softveri za digitalizaciju procesa proizvodnje i praćanje stoke na farmama
2.2.20	Samohodni i priključni kombinovani silokombajni
2.2.21	Višenamjenski kombajn za žetvu žitarica i uljarica
2.2.22	Višenamjensko vozilo (tipa kodjak) za poljoprivredu namjenu uključujući priključci za transport opreme, hrane za stoku i prevoz ljudi za praćanje stoka u sistemima slobodnog držana životinja uključujući sistem krava tele za proizvodnju mesa a isključivo u teškim terenima i gustim šumama
2.2.23	Namjenski šatori ¹³ za skladištenje kabaste stočne hrane za goveda u sistemu slobodnog uzgoja
2.2.24	Oprema i hardvere i software za digitalizaciju procesa proizvodnje i praćanje stoke na farmama ili u slobodnom uzgoju
2.2.25	Samohodni i priključni kombinovani silokombajni
2.2.26	Višenamjenski kombajni za žetvu žitarica i uljarica
2.2.27	Sistemi pojenja stoka u pašnjacima u slobodnom držanju kao što rezervoare za vodu i termo-pojilice i slično
2.3	Meso – tov brojlera
2.3.1	OPREMA
2.3.1.1.	Oprema i prateći softveri za praćanje mikro-klime unutar farme za tov brojlera
2.3.1.2.	Sistemi za hranjenje i pojenje brojlera uključujući silose za skladištenje hrane za brojlere
2.3.1.3.	Kontrolisana i štedna rasvjeta na farmama
2.3.1.4.	Sistemi ventilacije farmi (hlađenje i grijanje) uključujući kotlovi na biomasu ili plin
2.3.1.5.	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora
2.3.1.6.	Postrojenje za obradu i proizvodnje organskog đubriva iz obrađenog (fermentiranog) pilećeg stajnjaka (bez amonijaka i drugih štetnih gasova)

3	ŽITARICE, ULJARICE
3.1	IZGRADNJA
3.1.1	Izgradnja objekata za utovar, uzorkovanje, sušenje i skladištenje zrna na poljoprivrednom gazdinstvu, uključujući objekte za upravljanje sušarama, smještaj mašina i opreme

¹³ Na tržištu postoje šatori namijenjeni za skladištenje stočne hrane, a čak se promovišu šatori za držanje stoke.

3.2	OPREMA I MEHANIZACIJA
3.2.1	Unutrašnja oprema za silose
3.2.2	Oprema za utovar, uzorkovanje, skladištenje i sušenje zrna
3.2.3	Skladišni i izlazni transporteri
3.2.4	Oprema za analizu uslova skladištenja i kvaliteta zrna
3.2.5	Stacionarne i mobilne sušare (sa svim elementima i montažom)
3.2.6	Mehanizacija za obradu zemljišta (npr. sijačice, prskalice, sjetvopremači i dr.)
3.2.7	Višenamjenski kombajni za žetvu žitarica i uljarica

4	VOĆE, POVRĆE, GROŽĐE I MASLINE
4.1	IZGRADNJA
4.1.1	Izgradnja zaštićenog prostora (objekti prekriveni staklom i/ili plastikom – samo poli-etilenska folija minimum 200 mikrona) i drugih objekata za proizvodnju voća i povrća, uključujući objekat/prostor za instalaciju ventilacije, klimatizacije i grijanja; protivpožarni rezervoari i hidrantska mreža; prateće energetske objekte, uključujući i izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
4.1.2	Izgradnja objekata za skladištenje (uključujući, hladnjače za skladištenje i hlađenje i čuvanje svježih proizvoda i ULO i ostali sistemi hlađenja) voća i povrća, uključujući prostore/objekte za: sortiranje, pakovanje i obilježavanje, smještaj mašina i opreme; uključujući i izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
4.1.3	Izgradnja sistema za navodnjavanje, uključujući i mikro-rezervoare, kopanje bunara, regulaciju vodozadržavanja koji koriste podzemne vode (crpljenje vode iz izvora, bunara) i površinske vode (iz rijeka, jezera i akumulacija)
4.1.4	Izgradnja sistema protivgradne zaštite u voćnjacima: protivgradna mreža, nosači za protivgradnu mrežu, podizanje mreže, izgradnja objekta za računarsku opremu (kontrolna soba).
4.2	OPREMA, MEHANIZACIJA
4.2.1	Oprema za zaštićeni prostor i druge objekte/prostore za proizvodnju voća, povrća, matičnih zasada (samo voće i povrće) i rasada (samo voće i povrće)
4.2.2	Oprema i uređaji za navodnjavanje, uključujući pumpe, crijeva, raspršivače/kapaljke, sistem za filtriranje, sistem za fertilizaciju sa vodo-topovim đubrivima (đubrenje), pipete, uređaji za namotavanje crijeva i druga slična oprema.
4.2.3	Oprema za dodatno osvjjetljenje i zasjenjivanje
4.2.4	Oprema i uređaji za pripremu zemljišta i supstrata, uključujući i opremu za miješanje i pakovanje supstrata
4.2.5	Oprema i uređaji za sjetvu, sadnju i malčiranje, uključujući i opremu za dodatni tretman sjemena i rasada
4.2.6	Oprema i uređaji za sisteme za hidroponsku proizvodnju
4.2.7	Oprema i uređaji za zaštitu bilja i sterilizaciju zemljišta i supstrata, uključujući i prskalice, prskalice sa vazdušnom podrškom, zamagljivači, orošivači; mašine za sterilizaciju zemljišta i druga slična oprema
4.2.8	Oprema za obogaćivanje ugljen-dioksidom
4.2.9	Oprema i uređaji za održavanje posebnih mikroklimatskih uslova, ventilaciju, klimatizaciju i grijanje, protivpožarnu zaštitu; alarmni sistemi uključujući i generator, sistemi za snabdijevanje vodom, gasom, električnom energijom i kanalizacioni sistem, kao i računarska oprema i softver za kontrolu grijanja, ventilacije, ubiranje, pranje, sortiranje, klasifikaciju, pakovanje i obilježavanje
4.2.10	Oprema za berbu, sortiranje, pakovanje i skladištenje
4.2.11	Sistemi za ventilaciju i oprema za prinudnu ventilaciju
4.2.12	Oprema i uređaji za skladišta (uključujući i ULO hladnjače)
4.2.13	Oprema i uređaji za čuvanje i hlađenje svježeg voća i povrća
4.2.14	Posebna oprema za branje voća i povrća uključujući i vadilice povrća, utovarivače povrća, trakaste transportere za berbu povrća, berače voća, tresalice i pokretne platforme za berbu voća i povrća
4.2.15	Linije i oprema za čišćenje i pranje
4.2.16	Linije i oprema za sortiranje i kalibriranje
4.2.17	Linije i oprema za pakovanje i obilježavanje
4.2.18	Oprema za drobljenje, orezivanje, sječenje, sječenje na listove i rešetke za sječenje
4.2.19	Oprema/mehanizacija za konturnu rezidbu vinograda
4.2.20	Oprema za sisteme protivgradne zaštite u voćnjacima: protivgradna mreža, nosači za protivgradnu mrežu i računarska oprema

4.2.21	Oprema za sisteme za navodnjavanje: pumpe, crijeva, raspršivači, sistem za filtriranje, sistem za fertilizaciju sa vodo-topivim đubrivima (đubrenje), pipete, uređaji za namotavanje crijeva i ostala oprema za navodnjavanje
4.2.22	Oprema/mehanizacija za zaštitu od mraza
4.2.23	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije
4.2.24	Hardvere i softvere neophodne za digitalizacije procesa i praćanje proizvodnje

5	PROIZVODNJA JAJA
5.1	Izgradnja
5.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za držanje kokoši nesilica i/ili uzgoj pilenki lake linije, neškodljivo uklanjanje lešina, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, popratnih energetske objekata, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže.
5.1.2	Izgradnja pratećih objekata vezanih za proizvodnju jaja (poput postrojenja za hlađenje ili pakiranje)
5.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na farmi za skladištenje hrane za nesilice s odgovarajućom opremom
5.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta za sakupljanje i odlaganje pilećeg stajnjaka uključujući ugradnju opreme
5.1.5	Izgradnja fiksnih ograda oko farme i dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i sistema za snabdijevanje vodom (bunari), grijanja i električnih sistema na gazdinstvu (korištenje agregata)
5.1.6	Izgradnja objekata za prečišćavanje otpadnih voda i upravljanje otpadom
5.1.7	Izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije)
5.2	Oprema i mehanizacija
5.2.1	Oprema za napajanje i hranjenje peradi - pojilice i hranilice (uključujući softvere) uključujući opremu za pripremu hranidbenih smjesa
5.2.2	Oprema za sakupljanje, pranje, sortiranje i prijevoz jaja do postrojenja za pakiranje
5.2.3	Specijalizirana oprema za čišćenje i dezinfekciju, za neškodljivo uklanjanje lešina i za sprečavanje širenja i suzbijanje bolesti peradi
5.2.4	Oprema za držanje kokoši nesilica (obogaćeni kavezi, alternativni sustavi držanja)
5.2.5	Oprema za sušenje i pakiranje pilećeg stajnjaka
5.2.6	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka
5.2.7	Oprema i uređaje za ventilaciju i klimatizaciju uključujući alarmni sistem s agregatom
5.2.8	Oprema za bioplinska postrojenja
5.2.9	Oprema i hardveri i softveri za digitalizaciju procesa proizvodnje i praćenje stoke

Sljedeći troškovi za **građevinske radove** su prihvatljivi:

- Rušenje i demontaža;
- Betonski radovi;
- Armirano-betonski radovi;
- Instalaterski radovi;
- Stolarski radovi;
- Zidarski radovi;
- Izolacioni radovi;
- Krovno-pokrivački radovi;
- Gotove konstrukcije i elementi;
- Protivpožarni rezervoari i hidrantske mreže.

Sljedeći troškovi za **zanatske radove** su prihvatljivi:

- Limarski radovi;
- Fasadni radovi;

- Stolarski radovi;
- Bravarski radovi;
- Staklorezački radovi;
- Gipsani radovi;
- Podne i zidne obloge;
- Kamenorezački radovi;
- Keramički radovi;
- Podopolagački radovi;
- Molerski radovi i tapaciranje.

Sljedeći troškovi za **radove na instalacijama** su prihvatljivi:

- Elektro-instalacioni radovi;
- Vodovodni i kanalizacioni radovi;
- Gasne instalacije;
- Instalacije protivpožarnih rezervoara i hidrantske mreže.

Sljedeći troškovi za **konsultantske usluge** su prihvatljivi:

- Uvođenje standarda i certifikata u poljoprivredno gazdinstvo (sigurnost hrane i kvaliteta, zaštita okoliša, zaštita na radu i slično);
- Savjetovanje o proizvodnji, tehnološkom procesu, upravljanju farmama ili investiranju u opremu, mašine, alate, komunikacijske uređaje, hardvere i softvere;
- Stručni nadzor građevinskih i ostalih radova u cilju osiguranja kvalitete.

NAPOMENA: Troškovi konsultantskih usluga ne mogu iznositi više od 8% ukupnog budžeta predloženog projekta.

2.8.3. Neprihvatljive investicije i troškovi

Neprihvatljive investicije i troškovi se ne mogu finansirati kroz ovaj javni poziv niti kroz sopstvena sredstva podnosioca prijave i oni su:

- Nabavka opreme, mašina, alata, komunikacijskih uređaja, hardvera i softvera te ostalih roba (djelomična ili potpuna) izvršena na osnovu donacija i poklona ili podrške u okviru međunarodnih projekata, donacija, odnosno iz bespovratnih sredstava bilo kojeg nivoa vlasti u BiH;
- Nabavka korištene opreme i poljoprivredne mehanizacije, građevinskog materijala;
- Popravka postojeće opreme;
- Kupovina poljoprivrednog i građevinskog zemljišta i već postojećih zgrada i objekata;
- Kupovina, obnova, rekonstrukcija, modernizacija objekata za najam ili prodaju;
- Adaptacija objekata za osobnu upotrebu;
- Međunarodna putovanja;
- Nabavka sirovina i poluproizvoda;
- Nabavka vozila svih kategorije (npr. kamioni, viljuškar, traktor, dostavna vozila, putnička vozila, itd.);
- Amortizacija dugotrajne imovine;
- Porezi uključujući PDV, carinske, uvozne dažbine i ostale naknade državi te usluge špedicije;
- Bankarski troškovi, troškovi garancija i slični troškovi;
- Troškovi konverzije, troškovi kursnih razlika i naknada;
- Troškovi plata i naknada za zaposlene ili troškovi vlastitog rada;
- Kazne, finansijski penali i sudski troškovi;
- Troškovi održavanja, amortizacije ili zakupa;
- Troškovi iznajmljivanja zemljišta, opreme, mašina ili prostora;
- Plaćanje u naturi i kompenzacija koja nije provedena preko poslovnog računa;

- Nabavka izvršena putem lizinga;
- Troškovi uređenja parcela nastalih prije pripremnih građevinskih radova na izgradnji objekata (uklanjanje vegetacije, ravnanje terena itd.);
- Ostale investicije i troškovi nespomenuti kao prihvatljivi.

Napomena: Neprihvatljive investicije i troškovi se neće uzimati u obzir za finansiranje kroz ovaj javni poziv. Neprihvatljive investicije i troškovi se mogu navesti u poslovnom planu/budžetu kao posebno označena kategorija radi ispravne finansijske projekcije poslovanja poljoprivrednog gazdinstva.

2.8.4. Sadržaj ponude

Podnosilac prijave uz prijavu prilaže i najmanje jednu ponudu za svaku stavku koja je predmet investicionog ulaganja. Ponuda treba minimalno da sadrži:

- naziv, sjedište i matični broj dobavljača;
- naziv, sjedište i matični broj podnosioca zahtjeva, ako je podnosilac zahtjeva privredno društvo, zemljoradnička zadruga i preduzetnik, odnosno ime, prezime, prebivalište i matični broj ako je podnosilac zahtjeva fizičko lice;
- tehničko - tehnološke karakteristike za robu, radove i usluge koji čine predmet investicije, odnosno predmjer i predračun radova za izgradnju, pri čemu svaka stavka u ponudi mora da sadrži: jedinicu mjere, količinu, jediničnu cijenu i ukupnu cijenu stavke, kao i ukupnu cijenu ponude uključujući posebno iskazanu neto cijenu i iznos PDV-a izražen u KM, odnosno u eurima za strane dobavljače, kao i da sadrži podatke o osnovnom modelu i dodatnoj opremi;
- rok važenja ponude;
- broj, datum i mjesto izdavanja ponude;
- ovjeru dobavljača;
- rok isporuke robe ili radova;
- izjavu dobavljača pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću o tačnosti ponude.

Dobavljač ne može biti povezano lice ili društvo sa podnosiocem prijave.

2.8.5. Lista prihvatljivih zemalja porijekla kupljene robe

Roba koja je predmet investicije mora biti porijeklom iz zemalja prihvatljivih za EU¹⁴, osim u slučaju da je vrijednosti robe bez PDV-a ispod praga konkurentskog postupka od 100.000 EUR.

2.9. Rokovi završetka predloženog projekta

Sve aktivnosti, uključujući građevinske radove, nabavku opreme, ugradnju opreme, nabavku mašina i isporuku radova moraju biti završene u roku od 12 mjeseci od datuma potpisivanja ugovora. Sve planirane investicije čiji predviđeni rok završetka prelazi ovaj rok će se smatrati neprihvatljivim i biće odbijene.

Investicijski projekti koji obuhvataju građevinske radove čija je realizacija u toku imaju pravo prijave na ovaj poziv, vodeći računa o iznad navedenom krajnjem roku za realizaciju te činjenici da će se svi troškovi nastali prije potpisivanja ugovora smatrati neprihvatljivim.

---

¹⁴ Prihvatljive zemlje su: Austrija, Belgija, Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Kipar, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Nemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malta, Holandija, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Velika Britanija, Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Turska, bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Island, Lihtenštajn, Norveška, Alžir, Jermenija, Azerbejdžan, Belorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Liban, Libija, Moldavija, Maroko, Sirija, Tunis, Ukrajina i Palestina i Kosovo.

3. NAČIN PODNOŠENJA PRIJAVA I NJIHOVO OCJENJIVANJE

Prijave za podršku trebaju biti dostavljene u formi koju propisuje ovaj poziv, uključujući sve tražene priloge i dokumentaciju. Prijave se podnose na jednom od službenih jezika BiH. Rukom pisane i nepotpune prijave se neće uzeti u razmatranje.

3.1. Potrebna dokumentacija

Opća dokumentacija koju trebaju da dostave svi podnosioci prijava:

1. Ispravno popunjen obrazac prijave (Prilog 1) – *original*;
2. Poslovni plan u traženom formatu (Prilog 2) – *original*;
3. Pismo namjere sa planiranim iznosom sufinansiranja (Prilog 3) – *original*;
4. Lista za provjeru dostavljene dokumentacije (Prilog 4) – *original*;
5. Lična karta nosioca gazdinstva ili odgovornog lica – *kopija*;
6. Potvrda iz registra poljoprivrednih gazdinstava sa ažuriranim podacima i izvještajima o zasijanim površinama i broju životinja za 2019. i 2020. i 2021. ne starija od 2 mjeseca.
7. Važeća trajna ili privremena građevinska dozvola i ostale dozvole za građenje za projekte koji uključuju građevinske radove - ukoliko je relevantno – *ovjerena kopija*;
8. Dijelovi glavnog projekta (tlocrt, presijeci i idejno rješenje) - *kopija*
9. Kopija certifikata za standarde (Organska, GLOBALG.A.P.), ukoliko je relevantno – *kopija*;
10. Najmanje jedna ponuda za svaku stavku predmetne investicije. Ponuda mora da sadrži sve elemente naznačene (*sadržaj ponude je objašnjeno u poglavlju 2.8.4*);
11. Katalog oprema i mašina koje su predmet investicije kroz prijavu za javni poziv.
12. Ugovor o zakupu objekata (ukoliko je relevantno) – *ovjerena kopija*;
13. *Lista dugotrajnih imovina poljoprivrednog gazdinstva (fizičko lice, obrt/preduzetnik, preduzeća ili zadruga)*
14. Potvrda o invaliditetu nosioca gazdinstva (ukoliko je relevantno) – *original ili ovjerena kopija*.
15. Ako se projekat odnosi na postrojenje za proizvodnje energije iz obnovljivih izvora ili obrada životinjskog ili biljnog otpada kao što je stajnjak podnosilac prijave je dužan dostaviti tehnološki projekat ili studiju izvodljivosti.

Dodatna opća dokumentacija koju trebaju dostaviti samo fizička lica

1. Izjava potpisana od strane podnosioca prijave da će ukoliko projektni prijedlog bude predložen za finansijsku podršku izvršiti registraciju obrta/preduzetnika ili preduzeća u roku od 30 dana od dana pismene obavijesti od strane UNDP-a – *original*;
2. Prijava prebivališta (CIPS) ne starija od 2 mjeseca – *original*;

Dodatna opća dokumentacija koju trebaju dostaviti samo obrti/preduzetnici, preduzeća ili zadruge:

1. Registracija (prva i posljednja registracija) – *obična kopija*;
2. Finansijski izvještaji za posljednju godinu (2019.), potpisani i ovjereni od strane ovlaštenog računovođe. Izvještaji trebaju da uključuju izvještaj o prihodima, bilans stanja i izvještaj o protoku novca, ukoliko su dostupni – *ovjerena kopija*;
3. Poreska uvjerenja o izmirenim obavezama (direktni i indirektni porezi) ne starija od 2 mjeseca od datuma podnošenja prijave – *original ili ovjerena kopija*.
4. Izjava da podnosilac prijave nije u postupku predstečajne nagodbe ili likvidacije - *original*¹⁵;
5. Izjava da podnosilac prijave nije osuđivan za kazneno djelo vezano za svoje poslovanje na temelju pravosnažne presude - *original*¹⁶;

¹⁵ Ukoliko bude potrebno, UNDP zadržava pravo prije potpisivanja ugovora zatražiti dokaze da se korisnik mjere podrške ne nalazi u navedenoj situaciji.

¹⁶ Ibid.

3.2. Način dostave prijave

Popunjen obrazac prijave, poslovni plan i prateću dokumentaciju potrebno je dostaviti u jednom (1) originalnom primjerku i jednoj (1) kopiji, u A4 formatu, **uvezane sa numerisanim stranicama**. Također, kompletnu projektnu dokumentaciju (u zip formatu) je potrebno dostaviti i u elektronskoj formi na USB memorijskoj kartici. USB memorijsku karticu je potrebno pričvrstiti za originalni primjerak prijave.

Na koverti je potrebno naznačiti naziv poziva: „**Projekat EU4AGRI: Poziv potencijalnim korisnicima bespovratnih sredstava u okviru mjere podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji**“. Nadalje, na koverti je potrebno naznačiti i puni naziv i adresu podnosioca prijave te naglasiti slijedeće: „**NE OTVARATI PRIJE ZVANIČNOG OTVARANJA**“.

Prijave moraju biti dostavljene u zatvorenoj koverti preporučenom ili brzom poštom na sljedeću adresu:

**Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP)
Projekat EU4AGRI
UN HOUSE
Zmaja od Bosne bb, 71 000 Sarajevo**

Prijave dostavljene drugim putem (npr. putem faksa ili e-maila), neće biti uzete u razmatranje. Lična dostava nije prihvatljiva.

3.3. Krajnji rok za podnošenje prijave

Krajnji rok za podnošenje prijava je **15. februar 2021. godine do 15:00 sati**, što potvrđuje datum na otpremnici ili poštanski žig. Prijave podnesene nakon isteka roka se neće uzeti u razmatranje.

3.4. Dodatne informacije

Sva dodatna pitanja u vezi ovog poziva se mogu dostaviti putem elektronske pošte, najkasnije 7 dana prije isteka roka za podnošenje prijava, sa jasno naznačenim imenom poziva u predmetu poruke, i to na sljedeću e-mail adresu: registry.ba@undp.org.

Svi odgovori na pitanja koji mogu biti relevantni i za ostale podnosiocima prijava, redovno će se objavljivati na web stranici UNDP-a: www.ba.undp.org i na stranici projekta www.eu4agri.ba.

3.5. Informisanje potencijalnih podnosioca prijava o javnom pozivu

Neposredno nakon objave javnog poziva Projekat EU4AGRI će organizovati niz info sesija tokom kojih će se prezentirati svi aspekti javnog poziva te pojasniti uslovi i kriteriji. Pored ovoga, tokom sesija potencijalni podnosioci prijava će imati priliku postavljati pitanja o javnom pozivu.

Vrijeme i lokacije održavanja info sesija će biti objavljene i na stranici projekta www.eu4agri.ba i UNDP web stranici www.ba.undp.org kao i putem medija.

4. BODOVANJE I ODABIR KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Podnesene prijave će provjeravati i ocjenjivati Komisija sastavljena od imenovanih predstavnika UNDP-a. Predstavnici relevantnih institucija (članovi Sektorske radne grupe za poljoprivredu i ruralni razvoj u okviru Projekta EU4AGRI) će također učestvovati u čitavom procesu ocjenjivanja pristiglih prijava.

Sve dostavljene prijave će se ocjenjivati u četiri koraka, u skladu sa ispod propisanim kriterijima. Prvi korak je eliminatoran i predstavlja provjeru administrativne usklađenosti i ispunjenost općih i posebnih kriterija. Drugi korak predstavlja ocjenu ekonomske održivosti podnesenog prijedloga (kontrola i ocjena poslovnog plana), te može biti eliminatoran ukoliko pokazatelji ekonomske održivosti budu negativni (nakon kontrole, dopune i usklađivanja poslovnog plana). Treći korak podrazumijeva bodovanje podnesenog prijedlog na osnovu kvalitativnih kriterija definisanih u poglavlju 2.7.3 i u skladu sa tabelom za bodovanje. Četvrti korak predstavlja terensku posjetu podnosiocima prijava koji su prošli prethodna tri koraka.

Korak 1: Otvaranje pristiglih prijava, provjera administrativne usklađenosti i ispunjenosti općih i posebnih kriterija

U sklopu prvog koraka, po prijemu i otvaranju prijava, provjerava se njihova usklađenost s administrativnim te općim i posebnim kriterijima (poglavlje 2.7.1. i 2.7.2.).

Ukoliko podnesena prijava ne zadovoljava navedene zahtjeve, odnosno **ukoliko je odgovor na bilo koje pitanje u tabeli „NE“, prijava neće biti dalje razmatrana.**

Korak 2: Ocjena ekonomske održivosti podnesenog prijedloga (kontrola i ocjena poslovnog plana)

Prijave koje su prošle prvu administrativnu provjeru i provjeru ispunjenosti općih i posebnih kriterija će biti ocijenjene za ekonomsku održivost putem ocjene poslovnog plana. Ocjena poslovnog plana se vrši u dva koraka:

- a) Ocjena bazne godine na osnovu sljedećih kriterija:

Ocjena bazne godine se vrši na osnovu dostavljenih zvaničnih finansijskih izvještaja ukoliko su sve poslovne aktivnosti prihvatljive, odnosno, odnose se na prihvatljive sektore proizvodnje. U slučaju da poslovne aktivnosti podnosioca prijava obuhvataju i neprihvatljive poslovne aktivnosti po javnom pozivu, ocjena bazne godine se vrši na osnovu podataka prihvatljivih aktivnosti iz poslovnog plana.

Ukoliko je podnosilac prijave je fizičko lice ocjena bazne godine se neće odnositi na takvog podnosioca prijave.

Također u slučaju da jednostavni plan obuhvata neprihvatljive sektore, podnosilac prijave je dužan dostaviti korigovani bilans stanja koji obuhvata samo stavke koje se odnose na prihvatljive sektore.

Ocjena bazne godine (2019.) se vrši tako što se, u zavisnosti od bodova, svaki koeficijent množi sa ponderom te se na takav način dobiva broj bodova za taj koeficijent. Na primjer, firma ABC d.o.o. ima koeficijent tekuće likvidnosti veći od 1,5 te će shodno tome dobiti 2 boda i primijenit će se ponder od 2 za taj koeficijent. Ukupni broj bodova će iznositi 4.

U slučaju da je ukupni broj bodova za ocjenjivanje bazne godine manji od 7 bodova, poslovni plan se neće dalje evaluirati (tabela pokazatelja, ispod).

(Tabela pokazatelja)

Pokazatelji	Granične vrijednosti	Bodovi	Ponder	Ukupno
Koeficijent tekuće likvidnosti (kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze)	>1,5	2	2	
	0,8 -1,5	1		

	<0,8	0		
Omjer obaveza i kapitala (kratkoročne obaveze + dugoročne obaveze) / (kapital i rezerve)	<1,5	2	2	
	1,5 - 4	1		
	>4	0		
Pokriće troškova kamata (dobit prije oporezivanja + kamate / kamate)	>2	2	1	
	1 - 2	1		
	<1	0		
Koeficijent obrta ukupne imovine (ukupni prihodi / ukupna imovina)	≥vrijednost grane ¹⁷	2	1	
	<vrijednost grane	0		
Odnos prihoda i rashoda (ukupni prihodi / ukupni rashodi)	>1,15	2	2	
	1,00 - 1,15	1		
	<1,00	0		
Stopa povrata kapitala (dobit poslije oporezivanja / kapital i rezerve)	>5%	2	1	
	3 - 5%	1		
	<3%	0		
Bruto marža profita (dobit prije oporezivanja + kamate / ukupni prihod)	>8%	2	1	
	5 - 8%	1		
	<5%	0		
UKUPNO				

Za ocjenu bazne godine primijenit će se dobiveni zbir iz prethodne tabele i utvrditi ocjena bazne godine kroz tabelu priloženu ispod.

(Tabela za ocjenu bazne godine)

Ocjena	Zbir ponderisanih bodova
Vrlo dobar	17 - 20
Dobar	12 - 16
Zadovoljavajući	7 - 11
Neprihvatljiv	0 - 6

b) Ocjena i kontrola poslovnih planova:

Opravdanje predloženih projekta kroz poslovni plan mora isključivo biti iz rezultata prihvatljivih poslovanja/sektora koji su registrirani u registar poljoprivrednih gazdinstva kao prihoda i rashoda i ostalih poslovnih rezultata koji se mogu generisati iz zasijanih/zasađenih površina ili broja životinja koje stoje u registru poljoprivrednog gazdinstva. Bilo koji drugi prihod ili financijski rezultat koji nije naveden u registru gazdinstva neće se uzimati u obzir prilikom ocjene ekonomske opravdanosti projekta/investicije koji/a je predmet prijave kroz poslovni plan.

Za ocjenu ekonomske opravdanosti projekta/investicije se koriste dvije vrste poslovnih planova ovisno o visini traženih bespovratnih sredstva kroz prijavu. Do 100.000 KM vrijednosti bespovratnih sredstava se koristi jednostavni poslovni plan, a za iznos viši od 100.000 KM se koristi složeni poslovni plan.

¹⁷ Vrijednosti grane krava muzara: 0.57, vrijednosti grane tov goveda: 0.30, vrijednost grane uzgoj koza i ovaca: 0.14, vrijednost grane uzgoj svinja: 0.68, vrijednosti grane proizvodnje jaja: 0.91, vrijednost grane jagodastog voća: 0.34, vrijednost grane ostalog višegodišnjeg usjeva: 0.23, vrijednost grane žitarica i uljarica: 0.25, vrijednosti grane uzgoja povrća: 0.77

Kontrola obje vrste poslovnih planova se vrši korištenjem dvije zasebne kontrolne liste koje prvenstveno provjeravaju usklađenost podataka prikazanih u tabelama za ekonomsko-finansijsku analizu prijedloga koji su sastavni dio poslovnog plana s ciljem utvrđivanja realnosti i objektivnosti ulaznih podataka¹⁸, usklađenost projekcija sa rezultatima analize tržišta i grešaka u finansijskim izračunima u različitim tabelama poslovnih planova te ekonomska opravdanost investicije na osnovu izračuna pokazatelja uspješnosti i opravdanosti investicija.

- ocjena ekonomske opravdanosti jednostavnog poslovnog plana se vrši na osnovu izračuna sljedećih pokazatelja:

Bruto dobit	Ukupni prihodi – ukupni rashodi	>0
Neto dobit	Bruto dobit-porez na dobit	>0
Koeficijent ekonomičnosti	Ukupni prihodi /ukupni rashodi	>1
Stopa akumulacije	(Neto dobit/vrijednost investicije)*100	> prosječna kamatna stopa
Vrijeme povrata investicije (u godinama)	(Vrijednost investicije/neto dobit)	<7 godina

Pored gore navedenih pokazatelja ekonomske opravdanosti projekta kroz ocjenu poslovnog plana se provjerava likvidnosti poslovnog plana u toku trajanja projekta. Više detalja i uputa se nalazi u tabelarnom dijelu poslovnog plana.

- ocjena ekonomske opravdanosti složenog poslovnog plana

Na osnovu informacija iz poslovnog plana izračunat će se sljedeći finansijski pokazatelji:

Neto sadašnja vrijednost (NSV): NSV se definira kao sadašnja vrijednost neto novčanih tokova i analizira profitabilnost planirane investicije. NSV daje diskontovanu vrijednost budućih neto novčanih tokova investicije. Za procjenu poslovnog plana, ekonomski tokovi ostvareni investicijom će koristiti diskontnu stopu od 6% koja je izračunata kao zbir kamate za bezrizičnu aktivu koja u 2020. godini iznosi 1.5%¹⁹ i prosječne premije za rizik od 4.5%²⁰ na godišnjem nivou za sektor privrede.

Da bi se smatrao održivim, poslovni plan mora imati neto sadašnju vrijednost (NPV) jednaku ili veću od nule na osnovu gore navedene diskontne stope od 6% na godišnjem nivou.

Interna stopa povrata (ISR): Interna stopa povrata je diskontna stopa pri kojoj je razlika između neto sadašnje vrijednosti novčanih priliva i odliva jednaka nuli, a izračunava se pronalaženjem diskontne stope koja izjednačava sadašnju vrijednost neto ekonomskog toka projekta sa nulom. IRR je godišnja efektivna stopa povrata koja se može ostvariti na uloženom kapitalu. Projekat je dobar investicioni prijedlog ako je IRR viši od projektne cijene kapitala, a u slučaju ako nije poznata cijena kapitala interna stopa povrata mora biti veća nego stopa povrata koja se može zaraditi u alternativnim investicijama.

Stoga će se investicija smatrati ekonomski izvodljivom i prihvatljivom ako:

- $NPV \geq 0$; i,

¹⁸ Ulazni podaci korišteni za izradu poslovnog plana kao što su prinosi, prirasti, troškovi se upoređuju sa UNDP referentnim prosječnim prinosima, prirastima i troškovima proizvodnje, tako da je poželjno da prilikom izrade poslovnog plana koristiti što realnije ulazne podatke.

¹⁹ Bezrizična aktiva je izračunata na osnovu ponderisane srednje vrijednosti prenosa (stope) obveznica po cijenama zaključenim na berzama SASE i BLSE u julu 2020. Izvor informacija: www.sase.ba, www.blberza.com

²⁰ Premija za rizik privrede varira od 3.5 do 5% ovisno o sektoru. Za potrebe projekta smo uzeli 4.5% obzirom da se radi o rizičnom sektoru ali zato dodatna premija za rizik zemlje od 2% nije uzeta u obzir. Izvor informacija: Agencija za bankarstvo FBiH, Investiciono-razvojna banka RS, Privredna komora FBiH, Privredna komora RS.

Kroz investiciju će biti stvorena nova radna mjesta:	
<ul style="list-style-type: none"> • 5 i više radnih mjesta: • od 3 do 4 radna mjesta (za projekte iznad 100.000KM finansiranja od EU4Agri projekta): • od 2 do 3 radna mjesta (za projekte ispod 100.000KM finansiranja od EU4Agri projekta): 	40 bodova 30 bodova 30 bodova
Dodatno: Za svaku novouposlenu osobu mlađu od 40 godina maksimalno 3 osobe;	5 bodova po osobi - maksimalno 15 bodova
Za svaku novouposlenu žensku osobu maksimalno 3 osobe;	5 bodova po osobi - maksimalno 15 bodova
Za svaku novouposlenu osobu sa invaliditetom maksimalno 3 osobe;	5 bodova po osobi - maksimalno 15 bodova
Investicija značajno doprinosi zaštiti okoliša ili održivoj poljoprivrednoj proizvodnji	DA -40 bodova NE – 0 bodova
Projekat se odnosi na slobodni ili pregoni način uzgoja ²¹	DA - 40 bodova NE - 0 bodova
Držanje i uzgoj autohtonih pasmina i sorti	DA - 20 NE - 0
Pretvaranje porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u obrt/preduzetnika ili preduzeće.	DA – 20 bodova NE – 0 bodova
Ukupno broj bodova	375

Nakon ocjenjivanja prijedloga u skladu s navedenim kriterijima, definiše se rang lista u skladu s ostvarenim brojem bodova.

U slučaju da dva ili više prijedloga projekata imaju isti broj bodova, prednost će se davati onim prijedlozima koji ostvare veći broj bodova u odnosu na sljedeće kriterije (uzimajući pri tome u obzir prioritetni redoslijed navedenih kriterija):

- 1) Podnosioci prijava su mladi, žene, osobe sa invaliditetom;
- 2) Planirana investicija značajno doprinosi održivoj proizvodnji kroz generisanje/korištenje obnovljivih izvora energije, smanjenje otpada, zaštitu okoliša i biodiverziteta, razvoj poslovanja po principima kružne ekonomije te druge aktivnosti koje doprinose održivom razvoju;
- 3) Iznos sufinansiranja osiguran od podnosioca prijave je veći od 35% od ukupne vrijednosti investicionog projekta.

Korak 4: Posjeta na terenu

Komisija sačinjena od predstavnika UNDP-a i institucionalnih partnera će vršiti posjetu na terenu podnosiocima prijava koji su uspješno prošli provjeru ispunjenosti općih i posebnih kriterija prihvatljivosti, ocjenu poslovnog plana i bodovanja na osnovu kvalitativnih kriterija. Cilj kontrole na terenu je da provjeri da li su informacije naznačene u dostavljenoj prijavi i pratećoj dokumentaciji u skladu sa stvarnim stanjem na terenu. Nakon završene terenske provjere Komisija će donijeti odluku o odabiru prijava.

²¹ Odnosi se na uzgoj goveda, peradi i proizvodnju jaja

NAPOMENA: SVAKO VJEŠTAČKO STVARANJE USLOVA ZA DOBIVANJE PREDNOSTI ZA PODNESENU PRIJAVU SMATRA SE GRUBIM KRŠENJEM PRAVILA OVOG JAVNOG POZIVA. TAKVE PRIJAVE ĆE BITI AUTOMATSKI ISKLJUČENE IZ DALJNJEG RAZMATRANJA.

5. OBAVIJEST O REZULTATIMA POZIVA

Komisija za odabir će nakon ocjenjivanja pristiglih prijava napraviti preliminarnu listu odabranih projekata koja će biti objavljena na web stranicama www.ba.undp.org i www.eu4agri.ba.

Na rezultate preliminarne liste podnosioci prijava mogu uložiti prigovor, uz odgovarajući dokaz, u roku od 7 dana od dana objave preliminarne liste. Prigovori se predaju u zatvorenoj kovrti preporučenom poštom ili kurirskom poštom na sljedeću adresu:

**Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP)
Projekt EU4AGRI
UN HOUSE
Zmaja od Bosne bb, 71 000 Sarajevo**

Komisija za odabir će obavijestiti podnosioca prigovora o donesenoj odluci po prigovoru pismenim putem i utvrditi konačnu listu odabranih korisnika po isteku žalbenog roka. Konačna lista odabranih korisnika će također biti objavljena na web stranicama www.eu4agri.ba i www.ba.undp.org. Na konačnu listu odabranih korisnika neće biti moguće uložiti prigovor.

Predviđeni indikativni vremenski okvir za provedbu procesa odabira je sljedeći:

AKTIVNOST	DATUM
Objava poziva	07.12.2020.
Krajni rok za dodatne upite i pojašnjenja	08.02.2021.
Rok za podnošenje prijedloga	15.02.2021.
Obavijest o preliminarnim rezultatima poziva	25.03.2021.
Rok za prigovore	01.04.2021.
Obavijest o konačnim rezultatima poziva	15.04.2021.
Potpisivanje ugovora sa odabranim korisnicima	Od 16.04.2021.

6. ODLUKA O DODJELI SREDSTAVA I POTPISIVANJE UGOVORA

Nakon odluke o dodjeli sredstava po osnovu ovog javnog poziva, odabranim korisnicima će se na potpis dostaviti ugovor o dodjeli sredstava, u skladu sa UNDP-ovim pravilima, u kojem će se definisati obaveze te rokovi realizacije samog projekta.

Odabrani korisnici moraju dostaviti dokumentaciju potrebnu za potpisivanje ugovora u roku od maksimalno 40 dana od dana kada su dobili pismenu obavijest od projekta EU4AGRI da se nalaze na finalnoj listi korisnika. Ukoliko dođe do probijanja navedenog roka, projekat zadržava pravo da isključi odabranog korisnika iz programa finansijske podrške.

Projekat EU4AGRI će se obavezati da isplati sredstva u skladu s odabranim prijavama i ugovorom, dok će se korisnici obavezati da će sve planove i obaveze koje su naveli u prijavi i koje su ocjenjivane tokom evaluacije realizirati. Novčana sredstva koja će biti isplaćena odabranim korisnicima će biti uslovljena realizacijom

predstavljenih planova i obaveza. Novčana sredstva će biti isplaćena na osnovu fakture koju će korisnik dostaviti projektu EU4AGRI, a faktura će biti na iznos odobrene finansijske podrške i iznos PDV-a obračunat na vrijednost finansijske podrške. Ovi planovi i preuzete obaveze bit će predmet detaljnog praćenja i kontrole. Nepotpuna realizacija i odstupanja od planova prezentiranih kroz prijave može rezultirati potpunim ili djelomičnim povlačenjem novčanih sredstava od strane Projekta EU4AGRI.

Po odobrenju projekata, korisnici će **morati dostaviti bankovnu garanciju** na ukupan iznos finansiranja kroz mjeru podrške, ukoliko odaberu **avansnu isplatu bespovratnih sredstava**. Više informacija o sadržaju i izdavanju bankovne garancije je dato u dijelu 2.6. *Dodjela finansijskih sredstava kroz javni poziv, iznos bespovratnih sredstava i udio sufinansiranja.*

Korisnici bespovratnih sredstava moraju osigurati **održivost projekta**, odnosno tokom razdoblja od 2 godine od završetka provedbe projekta moraju osigurati:

- održavanje broja radnika koji su zaposleni kao rezultat podrške kroz projekat EU4AGRI;
- vlasništvo nad materijalnom ili nematerijalnom imovinom nabavljenom kao rezultat podrške ostaje nepromijenjeno, tj. korisnik ne smije prodavati, otuđivati, prebacivati ili na bilo koji drugi način izvršiti transfer nad vlasništvom nabavljenih stvari prema trećim fizičkim i pravnim licima najmanje 5 godina od momenta nabavke;
- održavanje opreme i druge imovine nabavljene tokom projekta.

Korisnici su obavezni da dostavljaju izvještaje Projektu EU4AGRI na godišnjem nivou u naredne 2 godine, kako bi se omogućilo praćenje (monitoring) razvojnih efekata u sektoru poljoprivrede. U slučaju odstupanja ili nepoštivanja odredbi mjere podrške, UNDP će pokrenuti postupak za povrat sredstava.

7. NAČIN ISPLATE SREDSTAVA

Isplata sredstava odabranim korisnicima se može vršiti na dva načina:

1. Korisnik **finansira cjelokupnu investiciju** sopstvenim ili kreditnim sredstvima, a po završetku investicije projekat EU4AGRI vrši isplatu odobrenih sredstava (refundiranje troškova).
2. Korisnik dobije **avansnu uplatu odobrenih bespovratnih sredstava** za realizaciju predmetne investicije. U ovom slučaju će se koristiti instrument **bankovne garancije** za osiguranje odobrenih sredstava. Instrument bankovne garancije je detaljnije opisan u **dijelu 6. Odluka o dodjeli sredstava i potpisivanje ugovora.**

8. PODRŠKA U TOKU REALIZACIJE INVESTICIJA

U skladu sa dostupnim projektnim resursima, projekat EU4AGRI će pružiti tehničku pomoć odabranim korisnicima bespovratnih sredstava u realizaciji odobrene investicije, uključujući savjetovanje o tehničkom i tehnološkom rješenju, tehnologiji proizvodnje, standarda i certifikata, nabavke opreme i mašina i ostalog.

9. IZVJEŠTAVANJE I PRAVDANJE TROŠKOVA ZA PREDMETNU INVESTICIJU

Izveštavanje

Odabrani korisnici bespovratnih sredstava su dužni vršiti izvještavanje o napretku provođenja predmetnog projekta, uključujući izvještaj(e) o napretku, izvještaj o završenoj investiciji i finalni izvještaj o izvršenju

ugovora. Izvještaji o napretku trebaju sadržavati sve pojedinosti o aktivnostima i dokaze vezane uz provođenje predmetnog projekta.

Pravdanje troškova

Pravdanje troškova za predmetnu investiciju će se vršiti putem finansijskog izvještaja i odgovarajuće dokumentacije, čiji datumi izdavanja mogu biti samo poslije datuma potpisivanja Ugovora.

U svrhu pravdanja troškova predmetne investicije u skladu s planovima i rokovima definisanim u ugovoru između UNDP-a i korisnika sredstava, korisnik će dostavljati sljedeću potrebnu dokumentaciju:

- Sudsko rješenje o registraciji obrta ili preduzeća (za novo registrovane obrte ili preduzeća koja su pokrenula postupak registracije u toku trajanja javnog poziva), ukoliko je relevantno;
- Ponude i izjave koje pojašnjavaju odabir određene robe i opravdavaju nabavku u smislu najbolje vrijednosti;
- Račune za nabavku predmetne robe, opreme, mašina, usluga itd. (investicija) u skladu sa ugovorom;
- Otpremnice za nabavljenu robu, opremu, mašine, usluge itd.;
- Jedinствену carinsku deklaraciju (JCI) i dokaz o izmirenim carinskim dažbinama (samo za uvezene poljoprivredne mašine i opreme); Kopija ugovora sa dobavljačem roba, izvođačem radova ili davaocem usluga;
- Dokaz o izvršenom plaćanju predmetne investicije kao što su bankovni izvodi;
- Dokaz za inostrana plaćanja – SWIFT nalog za plaćanje ovjeren od strane banke;
- Upotrebna dozvola za objekte za držanje životinja i druge objekte za čuvanje voća i povrća;
- Veterinarski kontrolni broj / rješenje o ispunjenju propisanih veterinarsko-zdravstvenih uslova i upis u registar odobrenih i registrovanih objekata / rješenje o upisu u registar farmi izdato od nadležnih ministarstva (Kantona, FBiH, RS, BD BiH);
- Garancije za opremu i mašine izdate od strane proizvođača / dobavljača roba;
- Garancije za izvršene radove izdate od izvođača radova;
- Izvod iz registra stalnih sredstava (bilansna evidencija), ukoliko se radi o nabavci stalnih sredstava;
- Certifikat o porijeklu robe sa područja EU (i drugih prihvatljivih zemalja), osim u slučaju da je vrijednosti robe bez PDV-a ispod praga konkurentskog postupka od 100.000 EUR. Prihvatljive zemlje su navedene u *Prilogu 6. Lista prihvatljivih zemalja*.
- Uvjerenja o izmirenim dospjelim obavezama;
- Potvrda o novo zaposlenim osobama iz Poreske uprave (ukoliko je relevantno);
- Ostali dokumenti koji mogu poslužiti za kontrolu provedene investicije.

Projekat EU4AGRI će odabranim korisnicima osigurati odgovarajuće obrasce i upute za izvještavanje i pravdanje troškova.

10. KONTROLA REALIZACIJE INVESTICIJE I PRAĆENJE

Komisija sačinjena od predstavnika Projekta EU4AGRI i institucionalnih partnera će provoditi detaljno praćenje provedbe odobrenih investicija. Podnosilac prijave se svojim potpisom na prijavi za ovaj javni poziv obavezuje da će omogućiti neometan i cjelovit pristup dokumentaciji, poslovnom prostoru i ostalim relevantnim objektima, zasadima, njivama i opremi, kako bi se mogao utvrditi stvarni stepen provedbe investicije. Svrha takvih posjeta s jedne strane je provjera realizacije investicije u skladu sa dogovorenim planovima, provjera postojanje opreme, mašina i objekata koji su predmet investicije, njihove ispravnosti i namjenskog korištenja itd. S druge strane, posjete služe za prikupljanje informacija i podataka o izvršenju i učinku investicije na gazdinstvu u smislu povećanja produktivnosti, smanjenja troškova operacija, kao i povećanja prihoda i profitabilnosti gazdinstva.

Za vrijeme kontrole na terenu komisija će provjeravati poljoprivredno zemljište, zasade, stočni fond, poslovni i proizvodni prostor, objekte, uređaje i robu, kao i poslovnu dokumentaciju korisnika bespovratnih sredstava. Dodatno, komisija će također provjeriti odredbe kontrolne liste za zaštitu životne sredine i ostale zahtjeve ispunjavanja nacionalnih standarda u skladu sa važećim zakonskim propisima. Komisija može provjeriti i dokumentaciju podnosioca zahtjeva koja se odnosi na ta prava, provjeriti poslovne knjige i dokumente kao što su računi, popisi, dokumentacija o prihvatljivosti, potvrde plaćanja, popisi garantnih listova, odluke/rješenja, ugovori, potvrde, podaci o korištenom materijalu i izvršenim radovima, kao i bankovni izvještaji koje posjeduje korisnik.

Praćenje korisnika će se vršiti i nakon završene investicije u toku trajanja Projekta EU4AGRI (do 2024.). Korisnik je dužan sarađivati sa projektnim osobljem i komisijama za praćenje prilikom terenskih posjeta, kao i pružati potrebne informacije i dokumentaciju o samom poslovanju korisnika i uticaju provedene investicije na poslovanje korisnika.

Sve zloupotrebe odobrenih projektnih sredstava će biti istražene i po potrebi sankcionisane u saradnji sa nadležnim institucijama BiH, entiteta i drugih nivoa vlasti.

11. PROMOCIJA PROJEKATA I OZNAČAVANJE OBJEKATA I OPREME FINANSIRANIH KROZ MJERU PODRŠKE PROJEKTA EU4AGRI

Korisnik sredstava mjere podrške s kojim EU4AGRI projekt potpiše ugovor u okviru ovog javnog poziva će biti propisno označen (poslovna jedinica) informativnom pločom koja jasno naznačava da je poslovanje tog korisnika sufinansirano sredstvima EU kroz projekt EU4AGRI. Informativna ploča treba biti izrađena od trajnog materijala (npr. plastike, metala itd.) i treba nositi natpis „Finansirano sredstvima EU kroz projekt EU4AGRI“. Na gornjem dijelu ploče u lijevom uglu treba biti smještena zastava EU, a u donjem dijelu logo/ implementatora ovog projekta (s lijeva na desno Češka razvojna agencija i UNDP). Ovakva informativna ploča mora biti postavljena na najvidljivijem mjestu na zidu poslovnih prostorija/objekata u kojima je smješteno sjedište korisnika mjere podrške ili na glavnom ulazu u ured(e).

Osim ovakve opće informativne ploče koja se odnosi na rad korisnika mjere podrške, u slučaju sufinansiranja određene opreme, potrebno ju je označiti odgovarajućim označavajućim naljepnicama s tekстом „Sufinansirano sredstvima EU kroz projekt EU4AGRI“, a koje će imati sve zastave kao u slučaju informativne ploče. Dimenzije naljepnica će ovisiti o dimenzijama opreme na koju se stavljaju. Ove označavajuće naljepnice i informativne ploče moraju biti vidljivo istaknute na opremi kroz period trajanja projekta.

Troškove izrade informativne ploče kao i naljepnica će snositi UNDP dok je odgovornost korisnika sredstava da obezbijedi njihovo stručno postavljanje.

PRILOZI

Prilog 1. Obrazac za prijavu na javni poziv

Ovaj dokument je dostupan kao poseban Word dokument i može se pronaći u sekciji Prilozi.

Prilog 2. Obrazac poslovnog plana (jednostavni poslovni plan za iznose do 100.000 KM te složeni poslovni plan za iznose iznad 100.000 KM)

Ovi dokumenti se sastoje iz dva dokumenta (Word i Excel) te se oba mogu pronaći u sekciji Prilozi.

Prilog 3. Pismo namjere za sufinansiranje projekta

Ovaj dokument je dostupan kao poseban Word dokument i može se pronaći u sekciji Prilozi.

Prilog 4. Lista za provjeru dostavljene dokumentacije

Ovaj dokument je dostupan kao poseban Word dokument i može se pronaći u sekciji Prilozi.